

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA EKONOMICKÁ

Bakalářská práce

Dostupnost základních služeb v SO ORP Přeštice

**Accessibility of basic services in the administrative unit of the
municipality with extended powers in Přeštice**

Terezie Nádeníková

Plzeň 2020

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta ekonomická

Akademický rok: 2019/2020

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Terezie NÁDENÍKOVÁ**
Osobní číslo: **K17B0450P**
Studijní program: **B1301 Geografie**
Studijní obor: **Ekonomická a regionální geografie**
Téma práce: **Dostupnost základních služeb v SO ORP Přeštice**
Zadávací katedra: **Katedra geografie**

Zásady pro vypracování

1. Zhodnoťte relevantní teoretickou a metodologickou literaturu k tématu dostupnosti základních služeb na venkově.
2. Stanovte cíle práce, výzkumné otázky a hypotézy.
3. Vyhledejte zdroje dat o základních službách v SO ORP Přeštice.
4. Navrhněte vhodné metody vyhodnocení dostupnosti základních služeb.
5. Analyzujte na základě shromážděných a uspořádaných dat dostupnost základních služeb v SO ORP Přeštice.
6. Na základě syntézy poznatků diskutujte výsledky práce ve vztahu k teoretickému rámci.
7. Navrhněte implikace pro zlepšení dostupnosti základních služeb v SO ORP Přeštice a možnosti dalšího výzkumu.

Rozsah bakalářské práce: **40-60 stran**
Rozsah grafických prací: **neuveden**
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

- Binek, J., Svobodová, H., Chabičovská, K., Holeček, J., & Galvasová I. (2010). *Rozvojevé možnosti obcí*. Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR.
- Binek, J., Svobodová, H., Chabičovská, K., Přibylíková, A., Holeček, J., & Galvasová I. (2010). *Synergie ve venkovském prostoru: Přístupy k řešení problémů rozvoje venkovských obcí*. Brno: GaREP.
- Majerová, V., & Herová, I. (2009). *Český venkov 2008: Proměny venkova*. Praha: ČZU.
- Nielsen, N., Thuesen, A., & Hjalager, A. (2013). *Service provision in rural areas Concepts from Vital Rural Area*. Cit. 5.10.2019, dostupné z: <http://www.vitalruralarea.eu/scientific-articles/238-service-provision-in-rural-areas-concepts-from-vital-rural-area>.
- Binek, J., Konečný, O., Svobodová, H., Chabičovská, K., Věžník, A., Holeček, J., Hynek, A., & Galvasová I. (2011). *Synergie ve venkovském prostoru*. Brno: GaREP.

Vedoucí bakalářské práce: **RNDr. David Vogt, Ph.D.**
Katedra geografie

Datum zadání bakalářské práce: **22. října 2019**
Termín odevzdání bakalářské práce: **22. dubna 2020**

Doc. Ing. Michaela Krechová, Ph.D.
děkanka

Doc. PaedDr. Alena Matušková, CSc.
vedoucí katedry

V Plzni dne 22. října 2019

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma

„Dostupnost základních služeb v SO ORP Přeštice“

vypracovala samostatně pod odborným dohledem vedoucího bakalářské práce za použití pramenů uvedených v příložené bibliografii.

Plzeň dne 10. 5. 2020

.....

podpis autorky

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala RNDr. Davidu Vogtovi, Ph.D., za vedení bakalářské práce a poskytnutí cenných rad při jejím zpracování.

Obsah

Úvod	11
1 Metodika	13
2 Rozbor literatury a definice pojmů	15
2.1 Obec a správní obvod obce s rozšířenou působností (SO ORP).....	15
2.2 Služby.....	15
2.3 Vybavenost obcí.....	17
2.4 Dostupnost služeb	17
2.5 Dopravní dostupnost	18
2.6 Dopravní obslužnost.....	18
3 Základní charakteristika SO ORP Přeštice	20
3.1 Vymezení území.....	20
3.2 Přírodní podmínky	22
3.3 Cestovní ruch – kulturní a přírodní památky	23
3.4 Obyvatelstvo	24
3.4.1 Počet obyvatel v SO ORP Přeštice	24
3.4.2 Vývoj počtu obyvatel.....	25
3.4.3 Přirozená měna	25
3.4.4 Migrace	26
4 Analýza dostupnosti vybraných služeb v SO ORP Přeštice	27
4.1 Bolkov	27
4.2 Borovy.....	27
4.3 Buková	28
4.4 Čížice.....	28
4.5 Dolce	29

4.6	Dolní Lukavice	29
4.7	Horní Lukavice	30
4.8	Horšice.....	31
4.9	Chlumčany.....	31
4.10	Kbel.....	32
4.11	Lužany.....	33
4.12	Merklín.....	34
4.13	Nebílovy.....	34
4.14	Netunice	35
4.15	Nezdice	36
4.16	Oplot	37
4.17	Otěšice.....	37
4.18	Předenice.....	38
4.19	Přeštice.....	38
4.20	Příchovice	39
4.21	Ptenín	40
4.22	Radkovice	41
4.23	Roupov.....	41
4.24	Řenče.....	42
4.25	Skašov	42
4.26	Soběkury	43
4.27	Štěnovice.....	43
4.28	Týniště.....	44
4.29	Útušice	45
4.30	Vlčí.....	46
5	Celkové zhodnocení dostupnosti vybraných služeb	47

5.1	Služby z oblasti vzdělávání	49
5.2	Služby z oblasti zdravotnictví	51
5.3	Služby z oblasti pohostinství.....	52
5.3.1	Ubytovací zařízení	52
5.3.2	Restaurační zařízení	53
5.4	Poštovní služby	54
5.5	Služby s oblasti maloobchodu – obchody s potravinami	55
6	Dopravní dostupnost na území SO ORP Přeštice.....	57
6.1	Silniční síť	57
6.2	Železniční síť.....	58
6.3	Analýza dopravní dostupnosti Přeštic z jednotlivých obcí	58
6.3.1	Časová dostupnost z jednotlivých obcí do města Přeštice osobním automobilem	60
6.3.2	Časová dostupnost z jednotlivých obcí a počet přímých spojů do města Přeštice autobusem	61
6.3.3	Časová dostupnost z jednotlivých obcí a počet přímých spojů do města Přeštice vlakem	62
6.3.4	Časová dostupnost z jednotlivých obcí do města Přeštice na kole	63
	Závěr	65
	Seznam použitých zdrojů	67
	Seznam tabulek	71
	Seznam grafů.....	73
	Seznam obrázků	74
	Seznam příloh.....	75

Úvod

Žijeme v době, kdy jsou služby pro obyvatele nesmírně důležité a jejich význam se neustále zvyšuje. Právě zaměstnanost ve službách a kvalita služeb udává, jak je společnost určitého státu vyspělá.

Rozdíl mezi městem a venkovskou obcí v sektoru služeb je značný. Města nabízejí mnohem více různých služeb, a každý si tak může vybrat ze široké škály službu, kterou aktuálně potřebuje. Naproti tomu malé obce mají nevýhodu v tom, že se v nich v současnosti mnoho služeb nenachází. Služby zde často bývají ukončovány kvůli malým tržbám pro poskytovatele nebo i kvůli malému zájmu obyvatel. Pokud ale obci chybí nějaké místo, kde by se mohli lidé setkávat a komunikovat spolu, většinou se jedná o místo, kde se poskytují služby. Společenský význam obce se snižuje. Bylo by tedy dobré, aby se úroveň poskytovaných služeb neustále zvyšovala. V současné době je situace však taková, že je problém vůbec některé základní služby v obcích zajistit nebo i jen zachovat ty stávající.

Na základě informací příbuzných a známých je všeobecně známo, že část obyvatel v současnosti z obcí dojíždí za prací do blízkých měst vlastním automobilem, přičemž si současně po cestě nakoupí levnější potraviny v nákupních centrech nebo supermarketech, než aby si je pořizovali dražší v malých prodejnách v obcích, kde bydlí. Domy v obcích pak slouží obyvatelům během týdne jen k přespaní, a když nemají ještě ani možnost se někde setkávat se sousedy ve svém volném čase, kvalita společenského života v obcích upadá a klesá také celková spokojenost obyvatel.

Mladí lidé se často z obcí úplně odstěhovávají za lepší kvalitou života do měst. V menších obcích pak zůstávají jen starší lidé a převážně důchodci, kteří nemají takovou možnost dojíždět za službami mimo své bydliště. Proto je velmi důležité, aby byla dostupnost služeb, alespoň těch základních, ve všech obcích zachována.

Tématem této bakalářské práce je „Dostupnost základních služeb v SO ORP Přeštice“. Cílem práce je analyzovat a vyhodnotit dostupnost základních služeb v SO ORP Přeštice a analyzovat dopravní dostupnost na území SO ORP Přeštice. Dostupností základních služeb je v práci myšlena přítomnost vybraných základních služeb pro obyvatele přímo v dané obci. Pro obce, kde nejsou přítomny všechny vybrané služby, je důležitá dopravní dostupnost služeb a obslužnost obce. Práce se zaměřuje na následující

otázky. Jsou základní vybrané služby ve všech obcích dostupné? Jaká je dopravní dostupnost k vybraným službám do města Přeštice, kde jsou zastoupené všechny vybrané služby? Hypotézou, při stanovení cílů práce, byla představa, že služeb v obcích není dostatek.

Bakalářská práce se zabývá vybranými základními službami, které jsou důležité jak pro občany, tak i pro rozvoj obcí v SO ORP Přeštice. Jedná se o služby z oblasti vzdělávání (mateřské a základní školy), služby z oblasti zdravotnictví (praktičtí lékaři pro dospělé, praktičtí lékaři pro děti, zubaři, gynekologové, specializovaní lékaři, lékárny), služby z oblasti pohostinství (ubytovací zařízení – zahrnuje hotely, penziony, ubytovny apod. a restaurační zařízení – zahrnuje hospody, restaurace, kavárny, cukrárny apod.), poštovní služby (pošty), služby z oblasti maloobchodu (obchody s potravinami – potraviny, lahůdky, zelenina, pečivo a řeznictví).

V první kapitole bakalářské práce je uvedena metodika, která se zabývá postupem jejího zpracování. Ve druhé kapitole jsou na základě odborné literatury vysvětleny základní pojmy, které jsou v práci používány. Ve třetí kapitole je zpracována základní charakteristika SO ORP Přeštice, a to základní údaje o území a obyvatelstvu. Čtvrtá kapitola se zabývá analýzou dostupnosti vybraných služeb v jednotlivých obcích. Pátá kapitola obsahuje celkové zhodnocení vybraných služeb z oblasti vzdělávání, zdravotnictví, pohostinství, poštovních služeb a maloobchodu. V šesté kapitole je uvedena dopravní dostupnost na území SO ORP Přeštice, která zahrnuje silniční a železniční síť a dále časovou dostupnost z jednotlivých obcí do města Přeštice.

1 Metodika

Základním podkladem pro zpracování práce bylo nastudování a rozbor odborné literatury. Pro charakteristiku SO ORP Přeštice bylo využito sekundárních zdrojů a vlastních znalostí sledovaného území. Pro vymezení území byly vytvořeny mapy, které zobrazují území a polohu SO ORP Přeštice. Údaje o počtu obyvatel byly získány z webových stránek Českého statistického úřadu.

Datové podklady o dostupnosti služeb byly získány z internetových zdrojů, dotazováním prostřednictvím e-mailu obcím a na základě informací Městského úřadu Přeštice – odboru živnostenského úřadu. Ověření poskytování některých služeb bylo zjišťováno terénním výzkumem, přičemž v obcích byly pořízeny fotografie různých objektů, poskytujících sledované služby. Na dotaz o službách podaný e-mailem odpovědělo 19 obcí. Obce, které neodpověděly a město Přeštice byly zjišťovány u Městského úřadu Přeštice – odboru živnostenského úřadu, který požadované údaje o službách poskytl.

Údaje o vybraných službách, které byly vytipovány podle vlastní úvahy, na základě důležitosti pro obyvatele obcí, byly zjišťovány na následujících internetových adresách: služby z oblasti vzdělávání na webových stránkách Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT, 2020), služby z oblasti zdravotnictví z webových stránek Národního registru poskytovatelů zdravotních služeb (Národní registr poskytovatelů zdravotních služeb, 2020), služby z oblasti pohostinství z portálu Mapy.cz (Mapy.cz, 2020), poštovní služby z webových stránek České pošty (PoštaOnline, 2020) a služby z oblasti maloobchodu z portálu Mapy.cz (Mapy.cz, 2020) a webových stránek Západočeského konzumního družstva – COOP (Západočeské konzumní družstvo Plzeň, 2019).

Získaná data byla utříděna a zpracována do tabulek. Pro každou obec SO ORP Přeštice byla vytvořena tabulka, ve které byla zaznamenána dostupnost vybraných služeb v obci, počet zařízení a přepočet zařízení na počet obyvatel.

Data byla dále celkově vyhodnocena. Byla vytvořena souhrnná tabulka, která porovnává obce v SO ORP Přeštice podle počtu vybraných dostupných služeb. U každé oblasti vybraných služeb byla vytvořena mapa, která zobrazuje, v jaké obci se konkrétní služba nachází.

Pro časovou a frekvenční dopravní dostupnost služeb byla zpracována tabulka, kde byla zaznamenána doba jízdy dopravními prostředky – osobním automobilem, autobusem, vlakem a na silničním kole a počet spojů (u veřejné hromadné dopravy) z obcí do měst, ve kterých je větší výběr sledovaných služeb. Pěší dostupnost služeb mimo obec do tabulky nebyla zařazena z důvodu nárůstu silničního provozu a bezpečnosti chodců (komunikace mezi obcemi vedou většinou po silnicích 1. – 3. třídy).

Pro město Přeštice a jednotlivé obce byly vytvořeny mapy, které nabízí zjednodušený orientační pohled. Zobrazují dobu jízdy z obcí dopravními prostředky. Časová dostupnost byla určena podle vzdáleností obcí a města Přeštice podle portálu Mapy.cz. Údaje o počtu přímých spojů v pracovní dny byly zjišťovány v rozmezí od 0:00 do 23:59 dne 29. 4. 2020 z databáze portálu iDOS.cz.

2 Rozbor literatury a definice pojmů

Kapitola se zabývá rozbohem relevantní literatury a vymezením základních pojmů. Při rozboru literatury byly využity informace z odborných publikací a internetových zdrojů.

2.1 Obec a správní obvod obce s rozšířenou působností (SO ORP)

Obec je legislativně definována zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích § 1 Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce a dále podle § 3 odst. 1 Obec, která má alespoň 3000 obyvatel, je městem, pokud tak na návrh obce stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády.

Jiný pohled na pojem obec přináší následující definice: „Obce lze rozčlenit v obecné rovině na města a vesnice. Definice města se během historie mnohokrát měnila a pojem vesnice náš právní řád ani nezná. Je však možné jej odvodit tak, že jako vesnici označíme ty obce, které nejsou městem“ (Majerová et al., 2009, s. 36).

Obce s rozšířenou působností (ORP) stanovil zákon č. 314/2002 Sb. a obce, které přísluší k obcím s rozšířenou působností, jsou stanoveny vyhláškou č. 388/2004 Sb.

2.2 Služby

Definice služeb (základních služeb) není nikde jednoznačně formulována.

Toušek et al. (2008, s. 274–275) uvádějí teorii tří sektorů ekonomiky (primární sektor – zemědělství, sekundární sektor – průmysl, terciální sektor – služby). Jedná se o zjednodušené schéma změn, kterým prochází světový hospodářský systém. Sektor služeb ve vyspělých zemích neustále roste a jejich význam bude i nadále sílit. Dále uvádí definici služeb jako nehmotných výrobků, které nemohou být skladovány, transportovány nebo vlastněny.

Nielsen, Thuesen, & Hjalager (2012) vymezují venkovské obyvatelstvo v dřívějších dobách jako poměrně homogenní skupinu obyvatel, ale rozdílné od městského obyvatelstva. V současnosti se kvalita života těchto skupin sblíží. Poptávky po službách jsou podobné. Venkovské obyvatelstvo je ale ovlivněno vzdáleností, která způsobuje dodatečné cestovní náklady. Autoři vidí budoucnost se zaváděním nových informačních a komunikačních technologií, které mohou nahradit cestu do místa

poskytování služeb. Například ve zdravotnictví diagnostika na dálku, ve školství videokonference a e-learning, v maloobchodě zajištění elektronických obchodů.

„Do oblasti veřejných služeb se tradičně řadí školství, zdravotnictví a sociální služby. Rozvoj veřejných služeb je limitován finančními možnostmi obcí“ (Binek et al. 2010a, s. 27).

Binek et al. (2010a, s. 27, 33–34) dále uvádějí členění veřejných i komerčních služeb – viz níže uvedený přehled:

Dvě úrovně poskytování veřejných služeb:

- základní – měly by být zabezpečeny přímo v obci nebo nejbližší spádové obci (např. základní školy)
- pokročilejší – je za nimi možné dojíždět (např. střední školy)

Komerční služby lze dělit:

- základní služby – řemesla, opravy, čistírny, sběrný oprav a další
- maloobchod a hostinské služby – obchody (smíšené zboží, potraviny, maso-uzeniny, drogerie atd., pohostinství (tzn. podnik bez možnosti stravování), restaurace apod.
- finanční služby – pošta, banka, spořitelna, bankomat atd.
- specializované tržní služby – účetní a daňové poradenství, advokátní kancelář, realitní kancelář, cestovní kancelář atd.

Kvalita poskytování komerčních služeb souvisí s kvalitou podmínek pro podnikání. Nabídka služeb vychází z poptávky a v malých obcích je přirozeně menší. Na úrovni obce jsou možnosti podpory pro zajištění komerčních služeb velmi omezené, může se jednat např. o nabídku prostor k vybudování provozovny.

Podle Binka et al. (2010b, s. 9,21) se veřejně i komerčně poskytované služby odvíjejí od velikosti obce.

Existuje mnoho dalších klasifikací, jak služby začlenit.

Například podle Klasifikace ekonomických činností (CZ – NACE) se služby člení takto:

- G – Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel
- H – Doprava a skladování
- I – Ubytování, stravování a pohostinství

- J – Informační a komunikační činnosti
- K – Peněžní a pojišťovnictví
- L – Činnosti v oblasti nemovitostí
- M – Profesní, vědecké a technické činnosti
- N – Administrativní a podpůrné činnosti
- O – Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení
- P – Vzdělávání
- Q – Zdravotní a sociální péče
- R – Kulturní, zábavní a rekreační činnosti
- S – Ostatní činnosti
- T – Činnosti domácností
- U – Činnosti exteritoriálních organizací a orgánů

(ČSÚ, 2007)

2.3 Vybavenost obcí

Podle Svobodové et al. (2011, s. 43) představuje vybavenost obcí vybavenost technickou infrastrukturou (vodovod, kanalizace, internet a další sítě) a vybavenost občanskou infrastrukturou – především obchody a služby (komerční i veřejné – škola, zdravotnické zařízení, kulturní zařízení atd.)

„Nedostatečnou nebo chybějící vybavenost a související služby lze pozorovat především v oblastech, které leží mimo urbanizační osy a centra a mimo významné komunikace“ (Svobodová et al. 2011, s. 47).

2.4 Dostupnost služeb

Podle Bernarda et al. (2018, s. 61) se dá dostupnost služeb vyjádřit podle rozmístění služeb, tj. podle míst, kde jsou služby poskytovány. Jde o fyzickou přítomnost obyvatel v místě poskytování služby.

Důležitost dostupnosti služeb uvádí Binek et al. (2010b, s. 21): „Pro život obyvatel v obci je důležitá dostupnost nejen pracovních příležitostí, ale také nejrůznějších typů služeb (veřejných i komerčních) pro uspokojování potřeb občanů“.

2.5 Dopravní dostupnost

„Dopravní dostupností chápeme využitelné napojení na dopravní síť (tj. např. v případě dálnic existenci dálničního sjezdu v blízkosti obce)“ (Binek et al., 2010b, s. 18).

Další definice dopravní dostupnosti, zní takto: „Dostupnost vyjadřuje snadnost, s níž může být dosaženo činnosti z daného místa za použití určitého přepravního systému“ (Hudeček et al., 2016, s. 9).

Podle Bernarda et al. (2018, s. 62) se pod pojmem dostupnost skrývají tři odlišné aspekty (dopravní dostupnost, věcná dosažitelnost, cenová dostupnost).

„Dostupnost měříme jako dobu, která je potřebná pro cestu automobilem z jednotlivých mikroregionů do obcí, v nichž jsou poskytovány vybrané typy služeb, a do měst“ (Bernard et al. 2018, s. 62).

Podle Majerové et al. (2009, s. 93) je největším záporem života na venkově špatná dopravní dostupnost. Tento problém je charakterizován jako špatné dopravní spojení, nutnost dojíždění, chybí noční spojení, daleko do města. Mezi další záporů patří nezaměstnanost a nedostatek pracovních příležitostí, málo možností kulturního a společenského vyžití a dále špatná vybavenost, to znamená málo obchodů, špatné zásobování a nedostupnost služeb.

2.6 Dopravní obslužnost

Dopravní obslužnost je legislativně definována v zákoně č. 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě cestujících a o změně dalších zákonů o obcích § 2 Dopravní obslužností se rozumí zabezpečení dopravy po všechny dny v týdnu především do škol a školských zařízení, k orgánům veřejné moci, do zaměstnání, do zdravotnických zařízení poskytujících základní zdravotní péči a k uspokojení kulturních, rekreačních a společenských potřeb, včetně dopravy zpět, přispívající k trvale udržitelnému rozvoji územního obvodu.

Binek et al. (2010b, s. 18) charakterizují dopravní obslužnost jako souhrn počtu spojů veřejné dopravy do ostatních obcí v průběhu týdne.

Svobodová et al. (2011, s. 43–44) uvádějí, že i když ve venkovském prostoru vzrůstá individuální automobilová doprava, zůstává stále hromadná doprava nezastupitelná, protože pokračuje koncentrace pracovních příležitostí a služeb (školy, obchody

s potravinami, hospody) do větších obcí. Umožňuje, totiž kontakt s okolím i těm skupinám, které jsou z hlediska automobilismu obecně považovány za znevýhodněné (např. senioři, děti, mládež).

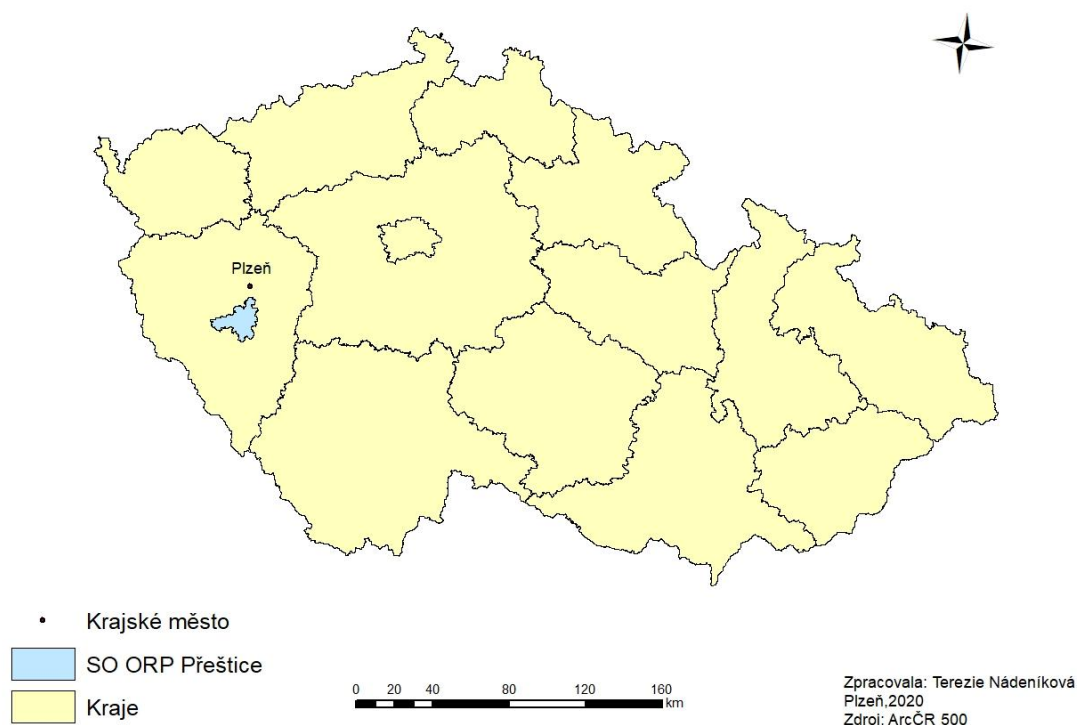
3 Základní charakteristika SO ORP Přeštice

V základní charakteristice je popsáno umístění SO ORP Přeštice, rozloha území, seznam obcí, přírodní podmínky, kulturní a přírodní památky, počet obyvatel a jeho změny v posledních letech. Základní charakteristika území je důležitá pro zjištění polohy území a jeho návaznosti na blízká centra. Kulturní a přírodní památky mohou mít vliv na rozvoj turismu v uvedené oblasti. Počet obyvatel je významný z hlediska dalšího rozvoje obce, a tím i větší potřeby služeb a důležitá je také přítomnost kvalitní silniční sítě.

3.1 Vymezení území

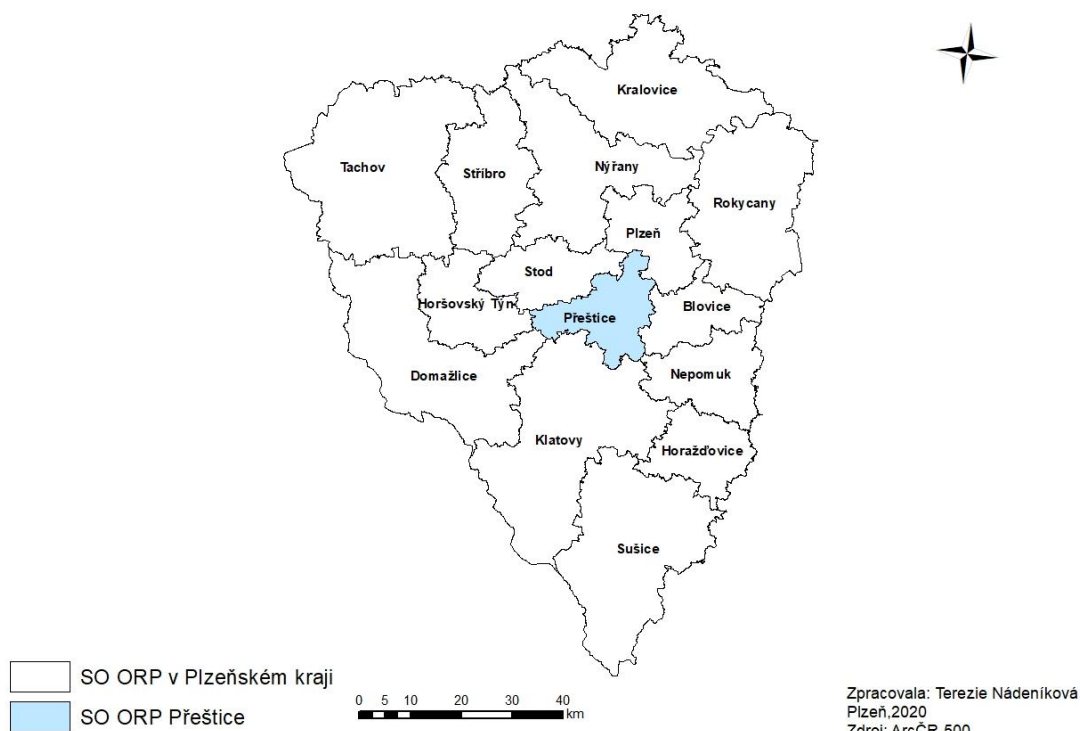
Správní obvod obce s rozšířenou působností Přeštice leží v rámci ČR v Plzeňském kraji (viz obrázek č. 1), v okrese Plzeň-jih a je jedním z patnácti SO ORP v Plzeňském kraji (viz obrázek č. 2). Území sousedí s dalšími sedmi SO ORP – Plzeň, Blovice, Nepomuk, Klatovy, Domažlice, Horšovský Týn a Stod.

Obrázek č. 1: Poloha SO ORP Přeštice v rámci České republiky

Zdroj: Vlastní zpracování v programu ArcGIS, dle dat ArcČR 500 (2020)

Obrázek č. 2: Poloha SO ORP Přeštice v rámci Plzeňského kraje

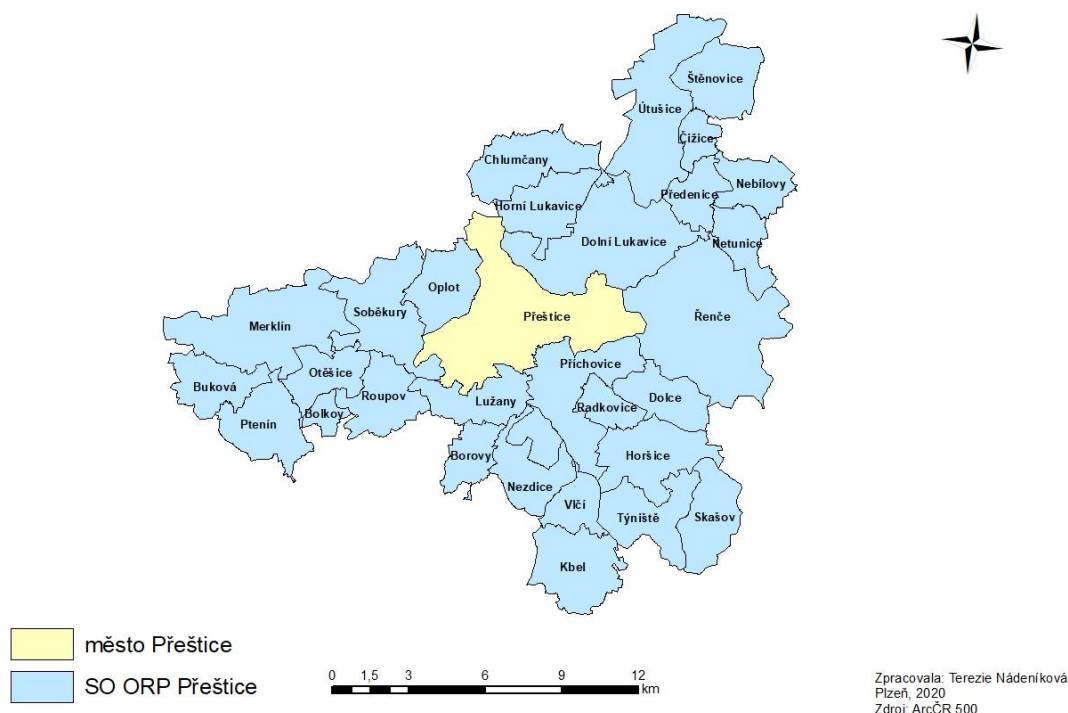
Zdroj: Vlastní zpracování v programu ArcGIS, dle dat ArcČR 500 (2020)

Ve sledovaném území leží celkem 30 obcí – Bolkov, Borovy, Buková, Čížice, Dolce, Dolní Lukavice, Horní Lukavice, Horšice, Chlumčany, Kbel, Lužany, Merklín, Nebílovy, Netunice, Nezdice, Oplot, Otěšice, Předenice, Přeštice, Příchovice, Ptenín, Radkovice, Roupov, Řenče, Skašov, Soběkury, Štěnovice, Týniště, Útušice a Vlčí (viz obrázek č. 3). Přeštice jako jediné mají statut města.

Území má rozvinutou silniční síť, která umožňuje dobrou dopravní dostupnost jednotlivých obcí a propojení s blízkými městy.

Především obce na severu SO ORP mají dobrou polohu – Čížice, Nebílovy, Štěnovice a Útušice, protože se nacházejí v zázemí Plzně a v dosahu nedaleko vedoucí dálnice. Poloha blízká Plzni řadí hlavně tyto obce mezi ty, kde mají obyvatelé lepší možnost dojíždět za prací a pokročilejšími službami do Plzně než obyvatelé, kteří žijí ve vzdálenějších obcích.

Obrázek č. 3: Obce v SO ORP Přeštice

Zdroj: Vlastní zpracování v programu ArcGIS, dle dat ArcČR 500 (2020)

V rámci SO ORP Přeštice existuje dobrovolný svazek obcí – Mikroregion Přešticko. Obce, které jsou členem mikroregionu, spolupracují v různých oblastech rozvoje. Mezi členy patří Bolkov, Buková, Dolce, Horní Lukavice, Horšice, Chlumčany, Kbel, Lužany, Nezdice, Oplot, Otěšice, Přeštice, Příchovice, Ptenín, Radkovice, Roupov, Řenče, Skašov, Soběkury, Týniště a Vlčí. Do sledovaného území ještě zasahuje Mikroregion Radyně, jehož součástí jsou obce Nebílovy, Netunice a Útušice.

SO ORP Přeštice má rozlohu 27 124 ha, což představuje 3,5 % z území Plzeňského kraje (ČSÚ, 2019c).

K 1. 1. 2019 zde žilo 22 586 obyvatel (ČSÚ, 2019b). Nejvíce obyvatel žije ve městě Přeštice (7114) a nejméně v obci Týniště (45).

3.2 Přírodní podmínky

SO ORP Přeštice má mírně zvlněný reliéf. Leží v geomorfologické oblasti Plzeňské pahorkatiny a z malé části na Švihovské vrchovině (Mapy.cz, 2019). Výškové rozmezí

správního území je od 333 m n. m. – Úhlava v Útušicích – do 600 m n. m. – max. výška ve Skašově (Územní studie krajiny SO ORP Přeštice, 2018).

Přibližně třetinu zdejší krajiny tvoří lesní pozemky a přes polovinu zemědělská půda.

Územím protéká důležitá řeka Úhlava, která je hlavním zdrojem pitné vody pro celý Plzeňský kraj. Dalším významným vodním tokem v této oblasti je Merklínka. V jejím povodí se nacházejí rybniční nádrže jako Kačerna nebo Merklínský rybník. Na Merklínce a přítocích jsou umístěny umělé nádrže sloužící k rybochovným účelům (Územní studie krajiny SO ORP Přeštice, 2018).

Oblast má podnebí vnitrozemského charakteru, kde převažuje delší období sucha. V zimních měsících klesají průměrné teploty na úroveň -2 °C až -4 °C, v letním období dosahují průměrných hodnot 17–19 °C (Strategický rozvojový plán města Přeštice 2018–2024, 2017).

Přírodní podmínky mohou ovlivňovat služby z hlediska turistické atraktivity a dopravní dostupnosti (kalamitní počasí).

3.3 Cestovní ruch – kulturní a přírodní památky

Oblast se pyšní krásnou přírodou, která je vhodná pro relaxaci a odpočinek, ale také významnými turistickými památkami Plzeňského kraje, a tak přináší možnost většího rozvoje turistiky a navazujících služeb.

Především zámky v Dolní Lukavici, Lužanech, Merklíně, Nebílovech, Příchovicích, Pteníně a Štěnovicích patří mezi hlavní turistické cíle. Z dalších památek stojí za zmínku zřícenina hradu Roupov nebo historická tvrz v obci Řenče.

V městě Přeštice se nachází Kostel Nanebevzetí Panny Marie, který je národní kulturní památkou. Nedaleko kostela stojí symbol Přeštic, a to sousoší přeštických černostrakatých prasat. Mezi další památky Přeštic patří např. Kostel sv. Ambrože, rodný dům Josefa Hlávky nebo Dům historie Přešticka.

Oblast má také přírodní památky, např. přírodní rezervace Zlín, leží asi 1,5 km od obce Snopoušovy. Cílem ochrany je zde teplomilný smíšený les s mimořádně bohatými společenstvy hájové vegetace (Dolní Lukavice oficiální webové stránky obce, 2020b). Další přírodní památkou je buližníkový hřbet Loupensko nacházející se asi 2 km od obce Vlčí nebo meandrující řeka Úhlava v Lužanech.

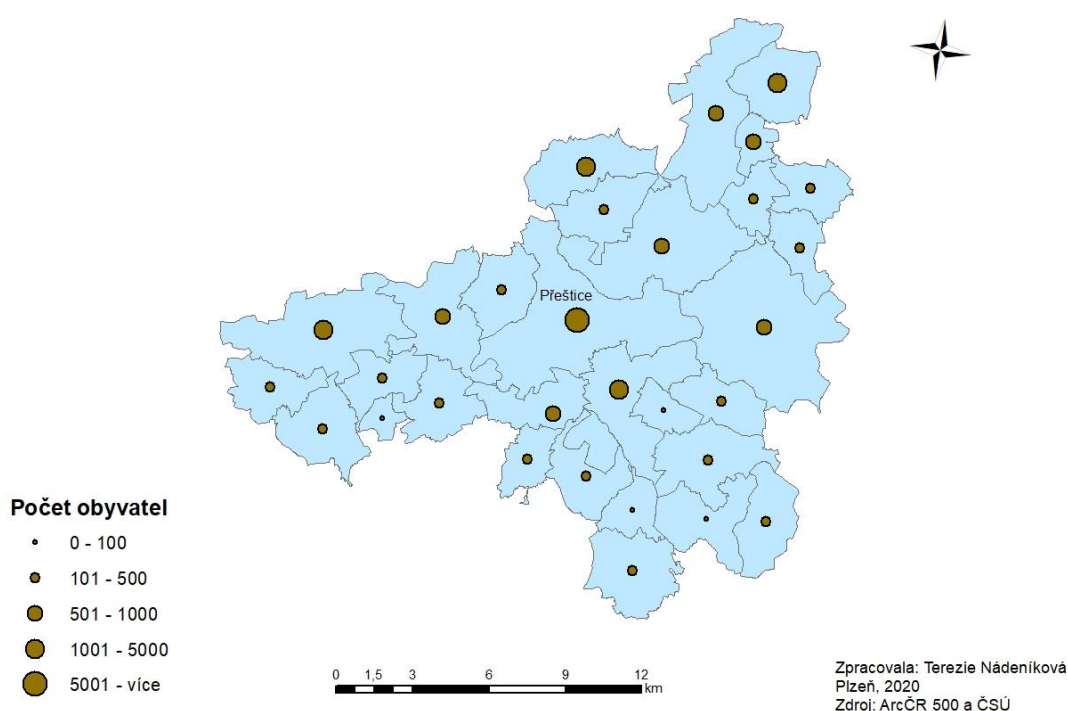
3.4 Obyvatelstvo

3.4.1 Počet obyvatel v SO ORP Přeštice

K 1. 1. 2019 žilo v SO ORP Přeštice 22 586 obyvatel (ČSÚ, 2019b).

Na sledovaném území žilo do 100 obyvatel ve 4 obcích (Bolkov, Radkovice, Týniště a Vlčí). Nejvíce obcí je s počtem obyvatel do 500, celkem se jedná o 15 obcí (Borovy, Buková, Dolce, Horní Lukavice, Horšice, Kbel, Nebílovy, Netunice, Nezdice, Oplot, Otěšice, Předenice, Ptenín, Roupov a Skašov). Ve skupině, která má mezi 501–1000 obyvateli je 6 obcí (Čižice, Dolní Lukavice, Lužany, Řenče, Soběkury a Útušice). Obce, které přesahují hranici 1 000 obyvatel, se ve sledovaném území nachází 4 (Chlumčany, Merklín, Štěnovice a Příchovice). Do skupiny 5 000 a více obyvatel patří pouze Přeštice (viz obrázek č. 4).

Obrázek č. 4: Počet obyvatel v obcích SO ORP Přeštice podle velikostních skupin k 1. 1. 2019

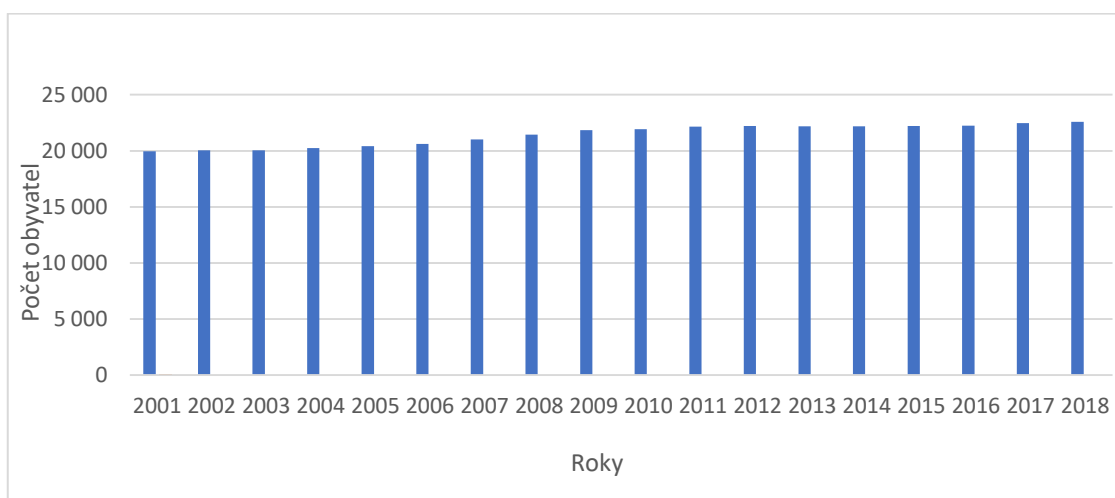

Zdroj: Vlastní zpracování v programu ArcGIS, dle dat ArcČR 500 (2020)

3.4.2 Vývoj počtu obyvatel

Mezi lety 2001–2018 se v SO ORP Přeštice počet obyvatel zvýšil o 2 623 (viz graf č. 1 a příloha A). Počet obyvatel každý rok narůstal, kromě let 2003 a 2013, kdy se počet obyvatel nepatrně snížil. Příčinou dlouhodobého trendu je poměrně pravidelný každoroční celkový přírůstek počtu obyvatel a pak také zejména to, že v letech 2007–2009 se přistěhovalo a narodilo více obyvatel než v jiných letech. V uvedených letech 2007–2009 činil roční průměrný nárůst více než 400 obyvatel (viz graf č. 2 a 3).

Graf č. 1: Vývoj počtu obyvatel v SO ORP Přeštice mezi lety 2001–2018

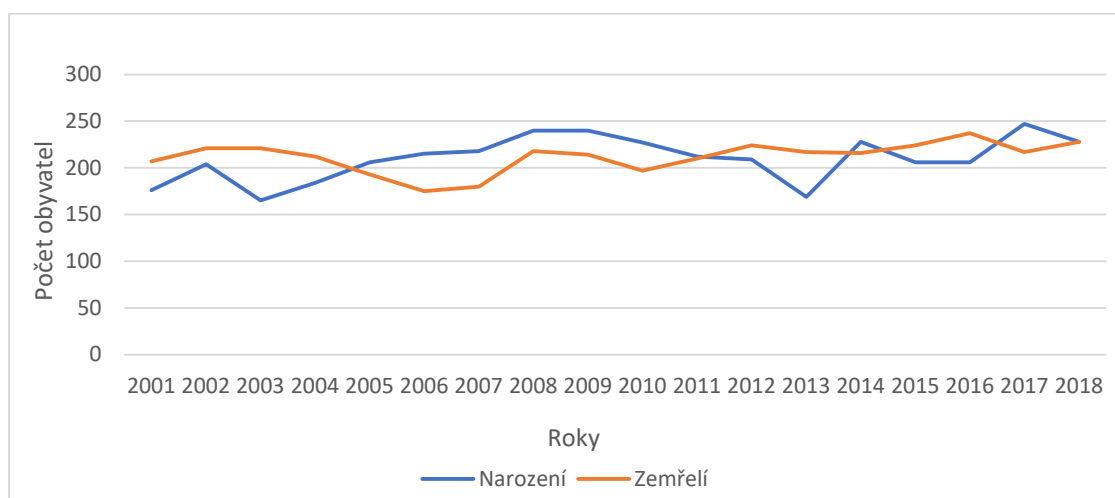

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ (2019b)

3.4.3 Přirozená měna

Mezi sledovanými roky nedocházelo k velkým výkyvům mezi narozenými a zemřelými (viz graf č. 2). V roce 2003 zde byl největší rozdíl, zemřelých bylo o 56 víc než narozených (viz příloha B). Nejvíce dětí se narodilo v roce 2017, a to 247. Nejvíce obyvatel zemřelo v roce 2016, a to 237.

Graf č. 2: Přirozená měna v SO ORP Přeštice mezi lety 2001–2018

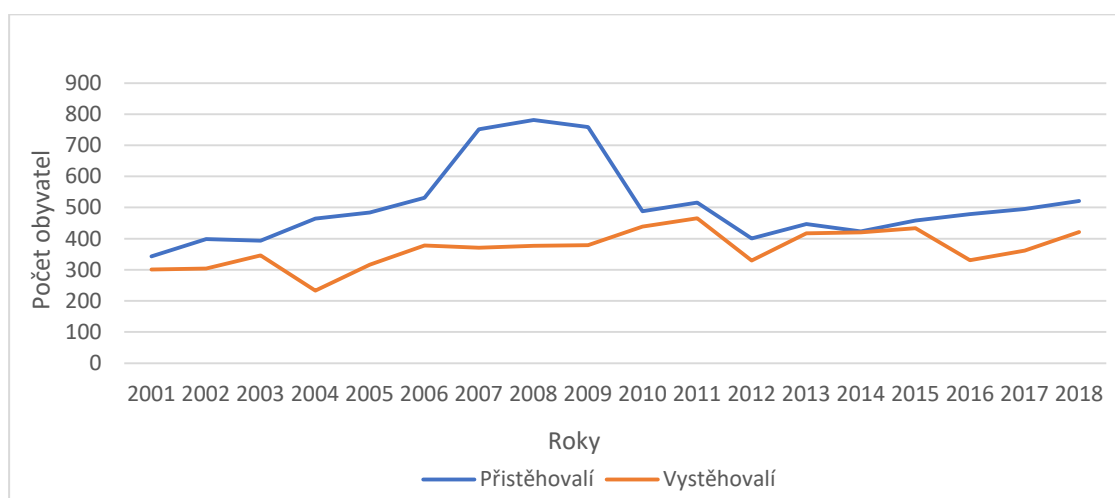
Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ (2019b)

3.4.4 Migrace

Ve sledovaném období se do SO ORP Přeštice každý rok přistěhovalo více obyvatel, než vystěhovalo (viz příloha C). Nejvyšší nárůst přistěhovalých je patrný v letech 2007, 2008, 2009 (viz graf č. 3). V dalších letech už k tak dramatickému nárůstu počtu přistěhovalých nedošlo.

Na nárůstu počtu obyvatel v této době se podílela probíhající suburbanizace – lidé se stěhují do venkovských obcí v zázemí měst (Svobodová et al. 2011, s. 24–25) a rostoucí bytová výstavba v obcích v blízkosti Plzně (např. Štěnovice).

Graf č. 3: Migrace z a do SO ORP Přeštice mezi lety 2001–2018

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ (2019b)

4 Analýza dostupnosti vybraných služeb v SO ORP Přeštice

Tato kapitola se věnuje všem obcím v SO ORP Přeštice, jejich stručnému popisu a především analýze dostupnosti vybraných služeb.

4.1 Bolkov

Bolkov se nachází asi 13 km jihozápadně od města Přeštice a patří mezi nejmenší obce, které v SO ORP Přeštice leží. První zmínky o obci pocházejí z roku 1379 (Bolkov oficiální webové stránky obce, 2020). Výměra obce je 1,28 km². K 1. 1. 2019 na území obce žilo 53 obyvatel (ČSÚ, 2019a).

V oblasti vybraných služeb – vzdělávání, zdravotnictví, pohostinství, poštovních služeb a maloobchodu v obci Bolkov nebyla provedenou analýzou zjištěna žádná služba. Údaje získány na základě internetových zdrojů (viz metodika) a informací Městského úřadu Přeštice – odboru živnostenského úřadu (2020).

4.2 Borovy

Borovy se nacházejí asi 7 km jižně od města Přeštice. Výměra obce je 4,24 km². K 1. 1. 2019 na území obce žilo 234 obyvatel (ČSÚ, 2019a).

Tabulka č. 1: Dostupnost vybraných služeb v obci Borovy

Oblast vybraných služeb		Dostupnost v obci (Ano/Ne)	Počet zařízení v obci	Počet obyvatel na zařízení
1. Vzdělávání	Mateřské školy	Ano	1	234
	Základní školy	Ne	-	-
2. Zdravotnictví	Zdravotnické služby	Ne	-	-
3. Pohostinství	Ubytovací zařízení	Ne	-	-
	Restaurační zařízení	Ano	1	234
4. Poštovní služby	Pošta	Ne	-	-
5. Maloobchod	Obchod s potravinami	Ne	-	-

Zdroj: Vlastní zpracování na základě internetových zdrojů (viz metodika) a informací Městského úřadu Přeštice – odboru živnostenského úřadu (2020)

V obci Borovy se nachází mateřská škola a Hostinec Borovy (viz tabulka č. 1).

4.3 Buková

Buková se nachází asi 15 km západně od města Přeštice. První písemná zmínka o obci pochází z roku 1115, kdy byla Buková spolu s okolními vesnicemi jako Poděvousy, Močerady, Horní a Dolní Kamenice a Bijadla darována Vladislavem I. Kladrubskému klášteru (Buková oficiální webové stránky obce, 2020a). Výměra obce je 6,16 km². K 1. 1. 2019 na území obce žilo 231 obyvatel (ČSÚ, 2019a).

Tabulka č. 2: Dostupnost vybraných služeb v obci Buková

Oblast vybraných služeb		Dostupnost v obci (Ano/Ne)	Počet zařízení v obci	Počet obyvatel na zařízení
1. Vzdělávání	Mateřské školy	Ne	-	-
	Základní školy	Ne	-	-
2. Zdravotnictví	Zdravotnické služby	Ne	-	-
3. Pohostinství	Ubytovací zařízení	Ne	-	-
	Restaurační zařízení	Ano	1	231
4. Poštovní služby	Pošta	Ne	-	-
5. Maloobchod	Obchod s potravinami	Ne	-	-

Zdroj: Vlastní zpracování na základě internetových zdrojů (viz metodika) a e-mailového dotazování (2020)

V obci Buková se nachází pouze hostinec Ve škole (viz tabulka č. 2), který je umístěný v bývalé školní budově (Buková oficiální webové stránky obce, 2020b). Žádná další vybraná služba zde není k dispozici.

4.4 Čížice

Čížice se nacházejí asi 12 km severně od města Přeštice. Mají velmi dobrou polohu vzhledem k blízkosti Plzně. První zmínky o obci pochází z roku 1115 (Čížice oficiální webové stránky obce, 2020). Výměra obce je 2,64 km². K 1. 1. 2019 na území obce žilo 542 obyvatel (ČSÚ, 2019a).

Tabulka č. 3: Dostupnost vybraných služeb v obci Čížice

Oblast vybraných služeb		Dostupnost v obci (Ano/Ne)	Počet zařízení v obci	Počet obyvatel na zařízení
1. Vzdělávání	Mateřské školy	Ne	-	-
	Základní školy	Ne	-	-
2. Zdravotnictví	Zdravotnické služby	Ne	-	-
3. Pohostinství	Ubytovací zařízení	Ne	-	-
	Restaurační zařízení	Ano	1	542
4. Poštovní služby	Pošta	Ne	-	-
5. Maloobchod	Obchod s potravinami	Ano	1	542

Zdroj: Vlastní zpracování na základě internetových zdrojů (viz metodika) a e-mailového dotazování (2020)

V obci Čížice se nachází Hostinský pivovar U Bizona (viz příloha G). Obyvatelům je k dispozici obchod s potravinami (viz tabulka č. 3).

4.5 Dolce

Dolce se nacházejí asi 5 km jihovýchodně od města Přeštice. První písemná zmínka o obci pochází z roku 1379 (Obec Dolce, 2020). Výměra je 5,99 km². K 1. 1. 2019 na území obce žilo 296 obyvatel (ČSÚ, 2019a).

Tabulka č. 4: Dostupnost vybraných služeb v obci Dolce

Oblast vybraných služeb		Dostupnost v obci (Ano/Ne)	Počet zařízení v obci	Počet obyvatel na zařízení
1. Vzdělávání	Mateřské školy	Ne	-	-
	Základní školy	Ne	-	-
2. Zdravotnictví	Zdravotnické služby	Ne	-	-
3. Pohostinství	Ubytovací zařízení	Ne	-	-
	Restaurační zařízení	Ano	1	296
4. Poštovní služby	Pošta	Ne	-	-
5. Maloobchod	Obchod s potravinami	Ne	-	-

Zdroj: Vlastní zpracování na základě internetových zdrojů (viz metodika) a informací Městského úřadu Přeštice – odboru živnostenského úřadu (2020)

V obci Dolce je pouze jedno restaurační zařízení (viz tabulka č. 4).

4.6 Dolní Lukavice

Dolní Lukavice se nachází asi 5 km severně od města Přeštice, patří mezi větší obce, které jsou součástí sledovaného území. Obec se skládá ze 4 částí: Dolní Lukavice, Krasavce, Lišice a Snopoušovy. První historicky doložená zmínka o obci pochází z roku

1216 (Dolní Lukavice oficiální webové stránky obce, 2020a). Výměra obce je 18,73 km². K 1. 1. 2019 na území obce žilo 980 obyvatel (ČSÚ, 2019a).

Tabulka č. 5: Dostupnost vybraných služeb v obci Dolní Lukavice

Oblast vybraných služeb		Dostupnost v obci (Ano/Ne)	Počet zařízení v obci	Počet obyvatel na zařízení
1. Vzdělávání	Mateřské školy	Ano	1	980
	Základní školy	Ano	1	980
2. Zdravotnictví	Zdravotnické služby	Ne	-	-
3. Pohostinství	Ubytovací zařízení	Ano	2	490
	Restaurační zařízení	Ano	2	490
4. Poštovní služby	Pošta	Ano	1	980
5. Maloobchod	Obchod s potravinami	Ano	2	490

Zdroj: Vlastní zpracování na základě internetových zdrojů (viz metodika) a e-mailového dotazování (2020)

Obec Dolní Lukavice má jak mateřskou školu, tak základní školu. Obec má 2 ubytovací zařízení: Penzion Haydnův dům a ubytovnu Sokolovna. Restaurační zařízení jsou 2: hospoda Sokolovna a hospůdka Chovatelna. Pošta má pobočku na obecním úřadě (viz příloha D). Nachází se zde 2 obchody s potravinami – prodejna potravin a řeznictví (viz tabulka č. 5).

4.7 Horní Lukavice

Horní Lukavice se nachází asi 5 km severně od města Přeštice. První zmínky o obci pocházejí již z roku 1216 (Horní Lukavice oficiální webové stránky obce, 2020). Výměra obce je 7,3 km². K 1. 1. 2019 na území obce žilo 447 obyvatel (ČSÚ, 2019a).

Tabulka č. 6: Dostupnost vybraných služeb v obci Horní Lukavice

Oblast vybraných služeb		Dostupnost v obci (Ano/Ne)	Počet zařízení v obci	Počet obyvatel na zařízení
1. Vzdělávání	Mateřské školy	Ne	-	-
	Základní školy	Ne	-	-
2. Zdravotnictví	Zdravotnické služby	Ne	-	-
3. Pohostinství	Ubytovací zařízení	Ano	2	223,5
	Restaurační zařízení	Ano	2	223,5
4. Poštovní služby	Pošta	Ne	-	-
5. Maloobchod	Obchod s potravinami	Ano	1	447

Zdroj: Vlastní zpracování na základě internetových zdrojů (viz metodika) a informací Městského úřadu Přeštice – odboru živnostenského úřadu (2020)

V obci Horní Lukavice jsou 2 ubytovací a současně 2 restaurační zařízení: COME&SLEEP HOSTEL a hostinec Na Zámečku. Pro obyvatele je zde možnost nakoupit si v obchodu s potravinami (viz tabulka č. 6).

4.8 Horšice

Horšice se nacházejí asi 9 km jihovýchodně od města Přeštice. Skládají se ze 2 místních částí: Horšice a Újezd. První zprávy o obci pocházejí z roku 1245. (Horšice oficiální webové stránky obce, 2020). Výměra obce je 9,71 km². K 1. 1. 2019 na území obce žilo 433 obyvatel (ČSÚ, 2019a).

Tabulka č. 7: Dostupnost vybraných služeb v obci Horšice

Oblast vybraných služeb		Dostupnost v obci (Ano/Ne)	Počet zařízení v obci	Počet obyvatel na zařízení
1. Vzdělávání	Mateřské školy	Ano	1	433
	Základní školy	Ano	1	433
2. Zdravotnictví	Zdravotnické služby	Ne	-	-
3. Pohostinství	Ubytovací zařízení	Ne	-	-
	Restaurační zařízení	Ano	1	433
4. Poštovní služby	Pošta	Ano	1	433
5. Maloobchod	Obchod s potravinami	Ano	1	433

Zdroj: Vlastní zpracování na základě internetových zdrojů (viz metodika) a informací Městského úřadu Přeštice – odboru živnostenského úřadu (2020)

V obci Horšice se nachází mateřská i základní škola. Možné je využít místní restaurační zařízení Hostinec Horšice, pošty a obchodu s potravinami (viz tabulka č. 7).

4.9 Chlumčany

Chlumčany se nacházejí asi 8 km severně od města Přeštice. Chlumčany sousedí s městem Dobřany, které patří do SO ORP Stod. První zmínka o obci pochází z roku 1379 (Chlumčany oficiální webové stránky obce, 2020). Výměra obce je 9,04 km². K 1. 1. 2019 na území obce žilo 2382 obyvatel (ČSÚ, 2019a).

Tabulka č. 8: Dostupnost vybraných služeb v obci Chlumčany

Oblast vybraných služeb		Dostupnost v obci (Ano/Ne)	Počet zařízení v obci	Počet obyvatel na zařízení
1. Vzdělávání	Mateřské školy	Ano	1	2382
	Základní školy	Ano	1	2382
2. Zdravotnictví	Praktický lékař pro dospělé	Ano	2	1191
	Praktický lékař pro děti	Ano	1	474 děti
	Zubař	Ano	2	1191
	Gynekolog	Ano	1	1171 ženy
	Specializovaný lékař	Ne	-	-
	Lékárna	Ano	1	2382
3. Pohostinství	Ubytovací zařízení	Ne	-	-
	Restaurační zařízení	Ano	2	1191
4. Poštovní služby	Pošta	Ano	1	2382
5. Maloobchod	Obchod s potravinami	Ano	3	794

Zdroj: Vlastní zpracování na základě internetových zdrojů (viz metodika) a e-mailového dotazování (2020)

Obec Chlumčany patří mezi nejlépe vybavené obce ve sledovaném regionu. Nachází se zde mateřská i základní škola. V budově základní školy sídlí i základní umělecká škola, která je pobočkou ZUŠ Dobřany. Je zde velké zdravotní středisko, ve kterém provozují svojí praxi: praktický lékař, dětský lékař, zubař a gynekolog. Ve středisku mají i lékárnu. Restaurační zařízení jsou zde Kulturní dům Chlumčanka a dále kavárna Na Kafíčko. Obyvatelům slouží 3 obchody s potravinami (viz tabulka č. 8). Chlumčany mají také pobočku pošty.

4.10 Kbel

Kbel se nachází asi 14 km jižně od města Přeštice. Jde o nejj jižnější obec SO ORP Přeštice. Obec se skládá z pěti místních částí: Babice, Kbel, Malinec, Mečkov a Nová Ves. První písemná zmínka o obci pochází z roku 1355 (Kbel oficiální webové stránky obce, 2020). Výměra obce je 9,24 km². K 1. 1. 2019 na území obce žilo 298 obyvatel (ČSÚ, 2019a).

Tabulka č. 9: Dostupnost vybraných služeb v obci Kbel

Oblast vybraných služeb		Dostupnost v obci (Ano/Ne)	Počet zařízení v obci	Počet obyvatel na zařízení
1. Vzdělávání	Mateřské školy	Ne	-	-
	Základní školy	Ne	-	-
2. Zdravotnictví	Zdravotnické služby	Ne	-	-
3. Pohostinství	Ubytovací zařízení	Ne	-	-
	Restaurační zařízení	Ano	1	298
4. Poštovní služby	Pošta	Ne	-	-
5. Maloobchod	Obchod s potravinami	Ne	-	-

Zdroj: Vlastní zpracování na základě internetových zdrojů (viz metodika) a e-mailového dotazování (2020)

V obci Kbel se nachází pouze restaurační zařízení (viz tabulka č. 9), a to výčep v přízemí budovy obecního úřadu (e-mailová komunikace s obecním úřadem, 17. 3. 2020).

4.11 Lužany

Lužany se nachází asi 4 km jižně od Přeštic. Obec se skládá ze čtyř místních částí: Dlouhá Louka, Lužany, Zelená Hora a Zelené. První dochovaná zmínka o Lužanech pochází z roku 1175 (Lužany oficiální webové stránky obce, 2020). Výměra obce je 9,44 km². K 1. 1. 2019 na území obce žilo 668 obyvatel (ČSÚ, 2019a).

Tabulka č. 10: Dostupnost vybraných služeb v obci Lužany

Oblast vybraných služeb		Dostupnost v obci (Ano/Ne)	Počet zařízení v obci	Počet obyvatel na zařízení
1. Vzdělávání	Mateřské školy	Ano	1	668
	Základní školy	Ano	1	668
2. Zdravotnictví	Zdravotnické služby	Ne	-	-
3. Pohostinství	Ubytovací zařízení	Ne	-	-
	Restaurační zařízení	Ano	1	668
4. Poštovní služby	Pošta	Ano	1	668
5. Maloobchod	Obchod s potravinami	Ano	1	668

Zdroj: Vlastní zpracování na základě internetových zdrojů (viz metodika) a e-mailového dotazování (2020)

V obci Lužany se nachází mateřská a základní škola (viz příloha E), hostinec U Burianů, obchod s potravinami a pobočka pošty (viz tabulka č. 10).

4.12 Merklín

Merklín se nachází asi 11 km západně od města Přeštice. Obec se skládá ze tří částí: Kloušov, Lhota a Merklín. První písemná zmínka o obci pochází z roku 1356 (Merklín oficiální webové stránky obce, 2020). Výměra obce je 17 km². K 1. 1. 2019 na území obce žilo 1191 obyvatel (ČSÚ, 2019a).

Tabulka č. 11: Dostupnost vybraných služeb v obci Merklín

Oblast vybraných služeb		Dostupnost v obci (Ano/Ne)	Počet zařízení v obci	Počet obyvatel na zařízení
1. Vzdělávání	Mateřské školy	Ano	1	1191
	Základní školy	Ano	1	1191
2. Zdravotnictví	Praktický lékař pro dospělé	Ano	3	397
	Praktický lékař pro děti	Ano	1	254 děti
	Zubař	Ano	1	1191
	Gynekolog	Ne	-	-
	Specializovaný lékař	Ne	-	-
	Lékárna	Ne	-	-
3. Pohostinství	Ubytovací zařízení	Ano	2	595,5
	Restaurační zařízení	Ano	2	595,5
4. Poštovní služby	Pošta	Ano	1	1191
5. Maloobchod	Obchod s potravinami	Ano	4	297,8

Zdroj: Vlastní zpracování na základě internetových zdrojů (viz metodika) a emailového dotazování (2020)

V obci Merklín se nachází mateřská i základní škola. V obci je dostupná i ZŠ speciální a Praktická škola Diakonie Českobratrské církve evangelické, Základní umělecká škola Merklín, což je pobočka ZUŠ Stod. Ve zdejším zdravotním středisku ordinují 3 praktičtí lékaři. Dále je zde dětská poradna a zubní lékařka (viz příloha F). Ubytovací a restaurační zařízení zde provozují Hotel Kohout a Penzion U Josefa. V obci jsou celkem 4 obchody s potravinami (viz tabulka č. 11).

4.13 Nebílovy

Nebílovy se nacházejí asi 11 km severozápadně od města Přeštice. První písemná zmínka o obci pochází z roku 1327 (Nebílovy oficiální webové stránky obce, 2020). Výměra obce je 5,25 km². K 1. 1. 2019 na území obce žilo 353 obyvatel (ČSÚ, 2019a).

Tabulka č. 12: Dostupnost vybraných služeb v obci Nebílovy

Oblast vybraných služeb		Dostupnost v obci (Ano/Ne)	Počet zařízení v obci	Počet obyvatel na zařízení
1. Vzdělávání	Mateřské školy	Ne	-	-
	Základní školy	Ne	-	-
2. Zdravotnictví	Praktický lékař pro dospělé	Ano	1	353
	Praktický lékař pro děti	Ne	-	-
	Zubař	Ne	-	-
	Gynekolog	Ne	-	-
	Specializovaný lékař	Ne	-	-
	Lékárna	Ne	-	-
3. Pohostinství	Ubytovací zařízení	Ne	-	-
	Restaurační zařízení	Ano	2	176,5
4. Poštovní služby	Pošta	Ne	-	-
5. Maloobchod	Obchod s potravinami	Ne	-	-

Zdroj: Vlastní zpracování na základě internetových zdrojů (viz metodika) a e-mailového dotazování (2020)

V budově obecního úřadu se nachází ordinace praktického lékaře. V provozu je zde restaurace U Bendů a ve zdejším zámku kavárna (viz tabulka č. 12).

4.14 Netunice

Netunice se nacházejí asi 11 km severozápadně od města Přeštice. První zmínky o obci Netunice pocházejí již z roku 1192 (Netunice oficiální webové stránky obce, 2020). Výměra obce je 5,04 km². K 1. 1. 2019 na území obce žilo 196 obyvatel (ČSÚ, 2019a).

Tabulka č. 13: Dostupnost vybraných služeb v obci Netunice

Oblast vybraných služeb		Dostupnost v obci (Ano/Ne)	Počet zařízení v obci	Počet obyvatel na zařízení
1. Vzdělávání	Mateřské školy	Ne	-	-
	Základní školy	Ne	-	-
2. Zdravotnictví	Praktický lékař pro dospělé	Ano	1	196
	Praktický lékař pro děti	Ne	-	-
	Zubař	Ne	-	-
	Gynekolog	Ne	-	-
	Specializovaný lékař	Ne	-	-
	Lékárna	Ne	-	-
3. Pohostinství	Ubytovací zařízení	Ne	-	-
	Restaurační zařízení	Ano	1	196
4. Poštovní služby	Pošta	Ne	-	-
5. Maloobchod	Obchod s potravinami	Ne	-	-

Zdroj: Vlastní zpracování na základě internetových zdrojů (viz metodika) a e-mailového dotazování (2020)

V obci Netunice se nachází ordinace praktického lékaře pro dospělé a restaurační zařízení – Václav Houdek (viz tabulka č. 13).

4.15 Nezdice

Nezdice se nacházejí asi 7 km jižně od města Přeštice. První písemná zmínka o obci pochází z roku 1243 (Nezdice oficiální webové stránky obce, 2020). Výměra obce je 6,37 km². K 1. 1. 2019 na území obce žilo 215 obyvatel (ČSÚ, 2019a).

Tabulka č. 14: Dostupnost vybraných služeb v obci Nezdice

Oblast vybraných služeb		Dostupnost v obci (Ano/Ne)	Počet zařízení v obci	Počet obyvatel na zařízení
1. Vzdělávání	Mateřské školy	Ne	-	-
	Základní školy	Ne	-	-
2. Zdravotnictví	Zdravotnické služby	Ne	-	-
3. Pohostinství	Ubytovací zařízení	Ne	-	-
	Restaurační zařízení	Ano	1	215
4. Poštovní služby	Pošta	Ne	-	-
5. Maloobchod	Obchod s potravinami	Ano	1	215

Zdroj: Vlastní zpracování na základě internetových zdrojů (viz metodika) a informací Městského úřadu Přeštice – odboru živnostenského úřadu (2020)

V obci Nezdice se ze sledovaných služeb nachází obchod s potravinami a hostinec U Trnků (viz tabulka č. 14).

4.16 Oplot

Oplot se nachází asi 6 km západně od města Přeštice. První dochovaná zmínka o obci pochází z roku 1243 (Oplot oficiální webové stránky obce, 2020). Výměra obce je 6,87 km². K 1. 1. 2019 na území obce žilo 311 obyvatel (ČSÚ, 2019a).

Tabulka č. 15: Dostupnost vybraných služeb v obci Oplot

Oblast vybraných služeb		Dostupnost v obci (Ano/Ne)	Počet zařízení v obci	Počet obyvatel na zařízení
1. Vzdělávání	Mateřské školy	Ano	1	311
	Základní školy	Ne	-	-
2. Zdravotnictví	Zdravotnické služby	Ne	-	-
3. Pohostinství	Ubytovací zařízení	Ne	-	-
	Restaurační zařízení	Ano	1	311
4. Poštovní služby	Pošta	Ne	-	-
5. Maloobchod	Obchod s potravinami	Ne	-	-

Zdroj: Vlastní zpracování na základě internetových zdrojů (viz metodika) a e-mailového dotazování (2020)

V obci Oplot se nachází mateřská škola. Pro obyvatele zde slouží i jedno restaurační zařízení, a to Sokolovna Oplot (viz tabulka č. 15).

4.17 Otěšice

Otěšice se nacházejí asi 11 km jihozápadně od města Přeštice. První zmínky o obci pocházejí z roku 1228 (Otěšice oficiální webové stránky obce, 2020). Výměra obce je 5,56 km². K 1. 1. 2019 na území obce žilo 143 obyvatel (ČSÚ, 2019a).

Tabulka č. 16: Dostupnost vybraných služeb v obci Otěšice

Oblast vybraných služeb		Dostupnost v obci (Ano/Ne)	Počet zařízení v obci	Počet obyvatel na zařízení
1. Vzdělávání	Mateřské školy	Ne	-	-
	Základní školy	Ne	-	-
2. Zdravotnictví	Zdravotnické služby	Ne	-	-
3. Pohostinství	Ubytovací zařízení	Ne	-	-
	Restaurační zařízení	Ne	-	-
4. Poštovní služby	Pošta	Ne	-	-
5. Maloobchod	Obchod s potravinami	Ano	1	143

Zdroj: Vlastní zpracování na základě internetových zdrojů (viz metodika) a informací Městského úřadu Přeštice – odboru živnostenského úřadu (2020)

V obci Otěšice je dostupný pouze obchod s potravinami (viz příloha J), žádné další služby zde nejsou k dispozici (viz tabulka č. 16).

4.18 Předenice

Predenice se nacházejí asi 12 km severovýchodně od města Přeštice. První písemná zmínka o existenci vsi se objevuje v listině Kladrubského kláštera z roku 1239 (Obec Předenice, 2020). Výměra obce je 4,38 km². K 1. 1. 2019 na území obce žilo 234 obyvatel (ČSÚ, 2019a).

Tabulka č. 17: Dostupnost vybraných služeb v obci Předenice

Oblast vybraných služeb		Dostupnost v obci (Ano/Ne)	Počet zařízení v obci	Počet obyvatel na zařízení
1. Vzdělávání	Mateřské školy	Ne	-	-
	Základní školy	Ne	-	-
2. Zdravotnictví	Zdravotnické služby	Ne	-	-
3. Pohostinství	Ubytovací zařízení	Ne	-	-
	Restaurační zařízení	Ano	1	234
4. Poštovní služby	Pošta	Ne	-	-
5. Maloobchod	Obchod s potravinami	Ne	-	-

Zdroj: Vlastní zpracování na základě internetových zdrojů (viz metodika) a e-mailového dotazování (2020)

V obci Předenice je dostupné pouze restaurační zařízení, a to hostinec Na Střelnici (viz tabulka č. 17).

4.19 Přeštice

Přeštice jsou centrem správního obvodu a zároveň největším městem v okrese Plzeň-jih. První písemná zmínka o Přešticích je z roku 1226. Na město byly Přeštice povýšeny již v roce 1525 (Přeštice oficiální webové stránky města, 2020). V 19. a 20. století se město začalo rozvíjet významněji. Napomohla tomu výstavba silnice a železniční tratě z Plzně do Klatov. Přeštice byly okresním městem, kde sídlily všechny okresní úřady. Během 1. a 2. světové války se město, ale i celý okres rozvíjet přestaly. Okres sousedil s tehdejšími pohraničními územími – tzv. Sudety. V roce 1960 došlo k zániku okresu a tím klesl i význam města. Nová příležitost pro město přišla v roce 1989 a Přeštice opět získaly větší význam. Od roku 2003 jsou Přeštice obcí s rozšířenou působností (viz příloha D), která vykonává státní správu pro 30 obcí správního obvodu (Strategický rozvojový plán města Přeštice 2018–2024, 2017).

V současnosti je město administrativním, ekonomickým, kulturním a společenským centrem s velkým výběrem služeb v oblasti jižního Plzeňska. Město se skládá ze 4 částí: Přeštice, Skočice, Zastávka a Žerovice. Výměra města je 25,39 km². K 1. 1. 2019 na území města žilo 7114 obyvatel (ČSÚ, 2019a).

Tabulka č. 18: Dostupnost vybraných služeb ve městě Přeštice

Oblast vybraných služeb		Dostupnost v obci (Ano/Ne)	Počet zařízení v obci	Počet obyvatel na zařízení
1. Vzdělávání	Mateřské školy	Ano	3	2371,3
	Základní školy	Ano	2	3557
2. Zdravotnictví	Praktický lékař pro dospělé	Ano	4	1778,5
	Praktický lékař pro děti	Ano	2	653 dětí
	Zubař	Ano	6	1185,7
	Gynekolog	Ano	1	3600 žen
	Specializovaný lékař	Ano	17	418,5
	Lékárna	Ano	3	2371,3
3. Pohostinství	Ubytovací zařízení	Ano	12	592,8
	Restaurační zařízení	Ano	23	309,3
4. Poštovní služby	Pošta	Ano	1	7114
5. Maloobchod	Obchod s potravinami	Ano	19	374,4

Zdroj: Vlastní zpracování na základě internetových zdrojů (viz metodika) a informací Městského úřadu Přeštice – odboru živnostenského úřadu (2020)

Předškolní vzdělávání ve městě zajišťují 3 mateřské školy a základní vzdělání 2 základní školy. Ve městě se nachází i základní umělecká škola. Zdravotnické služby zde poskytují nejen praktičtí lékaři, ale i další specializovaní lékaři (viz tabulka č. 18). Ubytovacích zařízení se v Přešticích nachází 12. Z toho hotely a penziony – Hotel Volf, Apartmány Volfová, Pension Alfa, Pension U Šárů, Hotel Spolkový dům, Hotel Sport, Anna Rysová, Penzion U Franty a Pension Centros slouží pro ubytování veřejnosti a ubytovny – Apartment 398, Sokolovna a Ubytovna Wiltex slouží pro ubytování zaměstnanců. Restaurační služby provozuje 23 zařízení, mezi které patří restaurace, kavárny, pizzerie, jídelny, bary a prodejny rychlého občerstvení. Zastoupena je zde i pobočka pošty. Kromě menších obchodů s potravinami jsou v Přešticích i dva větší supermarkety: Billa a Penny Market (viz příloha K a L).

4.20 Příchovice

Příchovice se nacházejí asi 3 km jižně od města Přeštice. Obec se skládá ze 3 místních částí: Kucíny, Příchovice a Zálesí. První písemná zmínka o obci pochází z roku 1328

(Příchovice oficiální webové stránky obce, 2020). Výměra obce je 11,78 km². K 1. 1. 2019 na území obce žilo 1080 obyvatel (ČSÚ, 2019a).

Tabulka č. 19: Dostupnost vybraných služeb v obci Příchovice

Oblast vybraných služeb		Dostupnost v obci (Ano/Ne)	Počet zařízení v obci	Počet obyvatel na zařízení
1. Vzdělávání	Mateřské školy	Ano	1	1080
	Základní školy	Ne	-	-
2. Zdravotnictví	Zdravotnické služby	Ne	-	-
3. Pohostinství	Ubytovací zařízení	Ne	-	-
	Restaurační zařízení	Ano	1	1080
4. Poštovní služby	Pošta	Ne	-	-
5. Maloobchod	Obchod s potravinami	Ano	2	540

Zdroj: Vlastní zpracování na základě internetových zdrojů (viz metodika) a e-mailového dotazování (2020)

V obci Příchovice je dostupná mateřská škola. Restaurace v Příchovicích se nachází ve zdejším kulturním domě. Obyvatelé mají možnost nakoupit si ve 2 prodejnách s potravinami (viz tabulka č. 19).

4.21 Ptenín

Ptenín se nachází asi 14 km jihozápadně od města Přeštice. Obec se skládá ze 2 částí: Ptenín a Újezdec. První zmínky o obci pocházejí z období konce 12. a počátku 13. století (Obec Ptenín oficiální webové stránky obce, 2020). Výměra obce je 8,15 km². K 1. 1. 2019 na území obce žilo 199 obyvatel (ČSÚ, 2019a).

Tabulka č. 20: Dostupnost vybraných služeb v obci Ptenín

Oblast vybraných služeb		Dostupnost v obci (Ano/Ne)	Počet zařízení v obci	Počet obyvatel na zařízení
1. Vzdělávání	Mateřské školy	Ne	-	-
	Základní školy	Ne	-	-
2. Zdravotnictví	Zdravotnické služby	Ne	-	-
3. Pohostinství	Ubytovací zařízení	Ne	-	-
	Restaurační zařízení	Ano	1	199
4. Poštovní služby	Pošta	Ne	-	-
5. Maloobchod	Obchod s potravinami	Ano	1	199

Zdroj: Vlastní zpracování na základě internetových zdrojů (viz metodika) a e-mailového dotazování (2020)

V obci je zřízen obchod s potravinami a jedno restaurační zařízení, a to Hostinec U Kašparů (viz tabulka č. 20).

4.22 Radkovice

Radkovice se nacházejí asi 5 km jihovýchodně od města Přeštice a patří mezi nejmenší obce sledovaného území. První písemná zmínka o obci pochází z roku 1389 (Radkovice oficiální webové stránky obce, 2020). Výměra obce je 3,32 km². K 1. 1. 2019 na území obce žilo 96 obyvatel (ČSÚ, 2019a).

V oblasti vybraných služeb – vzdělávání, zdravotnictví, pohostinství, poštovních služeb a maloobchodu v obci Radkovice nebyla provedenou analýzou zjištěna žádná služba. Údaje získány na základě internetových zdrojů (viz metodika) a e-mailového dotazování (2020).

4.23 Roupov

Roupov se nachází asi 8 km jihozápadně od města Přeštice. První písemná zmínka o obci pochází z roku 1250 (Roupov oficiální webové stránky obce, 2020). Výměra obce je 7,05 km². K 1. 1. 2019 na území obce žilo 256 obyvatel (ČSÚ, 2019a).

Tabulka č. 21: Dostupnost vybraných služeb v obci Roupov

Oblast vybraných služeb		Dostupnost v obci (Ano/Ne)	Počet zařízení v obci	Počet obyvatel na zařízení
1. Vzdělávání	Mateřské školy	Ne	-	-
	Základní školy	Ne	-	-
2. Zdravotnictví	Zdravotnické služby	Ne	-	-
3. Pohostinství	Ubytovací zařízení	Ano	1	256
	Restaurační zařízení	Ano	1	256
4. Poštovní služby	Pošta	Ne	-	-
5. Maloobchod	Obchod s potravinami	Ano	1	256

Zdroj: Vlastní zpracování na základě internetových zdrojů (viz metodika) a e-mailového dotazování (2020)

V obci Roupov se nachází Galloway farma s Penzionem Country Relax (viz příloha CH), obecní hostinec U Mašků a prodejna s potravinami (viz tabulka č. 21).

4.24 Řenče

Řenče se nacházejí asi 7 km východně od města Přeštice. Obec se skládá ze 7 místních částí: Háje, Knihy, Libákovice, Osek, Plevňov, Řenče a Vodokrty. Výměra obce je 26,16 km². K 1. 1. 2019 na území obce žilo 937 obyvatel (ČSÚ, 2019a).

Tabulka č. 22: Dostupnost vybraných služeb v obci Řenče

Oblast vybraných služeb		Dostupnost v obci (Ano/Ne)	Počet zařízení v obci	Počet obyvatel na zařízení
1. Vzdělávání	Mateřské školy	Ano	1	937
	Základní školy	Ano	1	937
2. Zdravotnictví	Zdravotnické služby	Ne	-	-
3. Pohostinství	Ubytovací zařízení	Ne	-	-
	Restaurační zařízení	Ano	3	312,3
4. Poštovní služby	Pošta	Ano	1	937
5. Maloobchod	Obchod s potravinami	Ano	1	937

Zdroj: Vlastní zpracování na základě internetových zdrojů (viz metodika) a informací Městského úřadu Přeštice – odboru živnostenského úřadu (2020)

V obci Řenče se nachází mateřská a základní škola. Dále v obci občanům slouží pošta, 3 restaurační zařízení a obchod s potravinami (viz tabulka č. 22).

4.25 Skašov

Skašov se nachází asi 12 km jihovýchodně od města Přeštice. První zmínky o obci pochází z roku 1326 (Skašov oficiální webové stránky obce, 2020). Výměra obce je 7,22 km². K 1. 1. 2019 na území obce žilo 212 obyvatel (ČSÚ, 2019a).

Tabulka č. 23: Dostupnost vybraných služeb v obci Skašov

Oblast vybraných služeb		Dostupnost v obci (Ano/Ne)	Počet zařízení v obci	Počet obyvatel na zařízení
1. Vzdělávání	Mateřské školy	Ne	-	-
	Základní školy	Ne	-	-
2. Zdravotnictví	Zdravotnické služby	Ne	-	-
3. Pohostinství	Ubytovací zařízení	Ne	-	-
	Restaurační zařízení	Ano	1	212
4. Poštovní služby	Pošta	Ne	-	-
5. Maloobchod	Obchod s potravinami	Ano	1	212

Zdroj: Vlastní zpracování na základě internetových zdrojů (viz metodika) a e-mailového dotazování (2020)

V obci Skašov se nachází restaurační zařízení a obchod s potravinami (viz tabulka č. 23).

4.26 Soběkury

Soběkury se nacházejí asi 10 km západně od města Přeštice. Obec se skládá ze 2 částí: Horušany a Soběkury. První písemný dochovaný záznam o obci pochází z roku 1239 (Soběkury oficiální webové stránky obce, 2020). Výměra obce je 11,84 km². K 1. 1. 2019 na území obce žilo 597 obyvatel (ČSÚ, 2019a).

Tabulka č. 24: Dostupnost vybraných služeb v obci Soběkury

Oblast vybraných služeb		Dostupnost v obci (Ano/Ne)	Počet zařízení v obci	Počet obyvatel na zařízení
1. Vzdělávání	Mateřské školy	Ne	-	-
	Základní školy	Ne	-	-
2. Zdravotnictví	Zdravotnické služby	Ne	-	-
3. Pohostinství	Ubytovací zařízení	Ne	-	-
	Restaurační zařízení	Ano	2	298,5
4. Poštovní služby	Pošta	Ne	-	-
5. Maloobchod	Obchod s potravinami	Ano	2	298,5

Zdroj: Vlastní zpracování na základě internetových zdrojů (viz metodika) a informací Městského úřadu Přeštice – odboru živnostenského úřadu (2020)

V obci Soběkury slouží pro obyvatele 2 restaurační zařízení, v obci jsou také dostupné 2 obchody s potravinami (viz tabulka č. 24).

4.27 Štěnovice

Štěnovice se nacházejí asi 15 km severně od města Přeštice. První písemná zmínka o obci pochází z roku 1327 (Štěnovice oficiální webové stránky obce, 2020). Výměra obce je 7,66 km². K 1. 1. 2019 na území obce žilo 2094 obyvatel (ČSÚ, 2019a).

Tabulka č. 25: Dostupnost vybraných služeb v obci Štěnovice

Oblast vybraných služeb		Dostupnost v obci (Ano/Ne)	Počet zařízení v obci	Počet obyvatel na zařízení
1. Vzdělávání	Mateřské školy	Ano	1	2094
	Základní školy	Ano	1	2094
2. Zdravotnictví	Praktický lékař pro dospělé	Ano	2	1047
	Praktický lékař pro děti	Ano	1	538 dětí
	Zubař	Ano	2	1047
	Gynekolog	Ano	1	1043 žen
	Specializovaný lékař	Ne	-	-
	Lékárna	Ano	1	2094
3. Pohostinství	Ubytovací zařízení	Ano	1	2094
	Restaurační zařízení	Ano	3	698
4. Poštovní služby	Pošta	Ano	1	2094
5. Maloobchod	Obchod s potravinami	Ano	4	523,5

Zdroj: Vlastní zpracování na základě internetových zdrojů (viz metodika) a informací Městského úřadu Přeštice – odboru živnostenského úřadu (2020)

Obec Štěnovice patří mezi nejlépe vybavené obce z SO ORP Přeštice. Je zde dostupná mateřská a základní škola. Sídlo v budově školy má i základní umělecká škola, která je pobočkou ZUŠ Dobruška. Ve velkém zdravotním středisku poskytují svoje služby 2 praktičtí lékaři, 2 zubaři, 1 dětský lékař a je zde umístěna lékárna. Ubytovna Diamond Floor slouží pro zaměstnance (viz příloha H). V obci jsou 3 restaurační zařízení: Lidový dům Štěnovice, Modrý Klokan, Bowling Pizzeria. Občanům slouží pošta a 4 obchody s potravinami (viz tabulka č. 25).

4.28 Týniště

Týniště se nachází asi 10 km jihovýchodně od města Přeštice. Původní název obce je zaznamenán v historických pramenech již od roku 1542, kdy se obec jmenovala „Pustá“ (Týniště oficiální webové stránky obce, 2020). Výměra obce je 8,09 km². K 1. 1. 2019 na území obce žilo 45 obyvatel (ČSÚ, 2019a). Jde o nejnižší počet obyvatel ze sledovaných obcí.

Tabulka č. 26: Dostupnost vybraných služeb v obci Týniště

Oblast vybraných služeb		Dostupnost v obci (Ano/Ne)	Počet zařízení v obci	Počet obyvatel na zařízení
1. Vzdělávání	Mateřské školy	Ne	-	-
	Základní školy	Ne	-	-
2. Zdravotnictví	Zdravotnické služby	Ne	-	-
3. Pohostinství	Ubytovací zařízení	Ne	-	-
	Restaurační zařízení	Ano	1	45
4. Poštovní služby	Pošta	Ne	-	-
5. Maloobchod	Obchod s potravinami	Ne	-	-

Zdroj: Vlastní zpracování na základě internetových zdrojů (viz metodika) a e-mailového dotazování (2020)

V obci Týniště se nachází pouze restaurační zařízení (viz tabulka č. 26): Hospoda U Kaiserů – majitel koná pouze soukromé akce, otevřena běžně není (e-mailová komunikace s obecním úřadem, 17. 3. 2020).

4.29 Útušice

Útušice se nachází asi 15 km severně od města Přeštice. Obec se skládá ze 2 částí: Robčice a Útušice. První dochovaná historická zmínka o obci pochází z roku 1393 (Útušice oficiální webové stránky obce, 2020). Výměra obce je 15,6 km². K 1. 1. 2019 na území obce žilo 678 obyvatel (ČSÚ, 2019a).

Tabulka č. 27: Dostupnost vybraných služeb v obci Útušice

Oblast vybraných služeb		Dostupnost v obci (Ano/Ne)	Počet zařízení v obci	Počet obyvatel na zařízení
1. Vzdělávání	Mateřské školy	Ne	-	-
	Základní školy	Ne	-	-
2. Zdravotnictví	Zdravotnické služby	Ne	-	-
3. Pohostinství	Ubytovací zařízení	Ne	-	-
	Restaurační zařízení	Ano	1	678
4. Poštovní služby	Pošta	Ne	-	-
5. Maloobchod	Obchod s potravinami	Ano	1	678

Zdroj: Vlastní zpracování na základě internetových zdrojů (viz metodika) a informací Městského úřadu Přeštice – odboru živnostenského úřadu (2020)

V obci je dostupné restaurační zařízení Restaurace Na Návsi a obchod s potravinami (viz tabulka č. 27).

4.30 Vlčí

Vlčí se nachází asi 10 km jižně od města Přeštice. První písemná zpráva je dochována z roku 1318 (Vlčí oficiální webové stránky obce, 2020). Výměra obce je 3,99 km². K 1. 1. 2019 na území obce žilo 71 obyvatel (ČSÚ, 2019a).

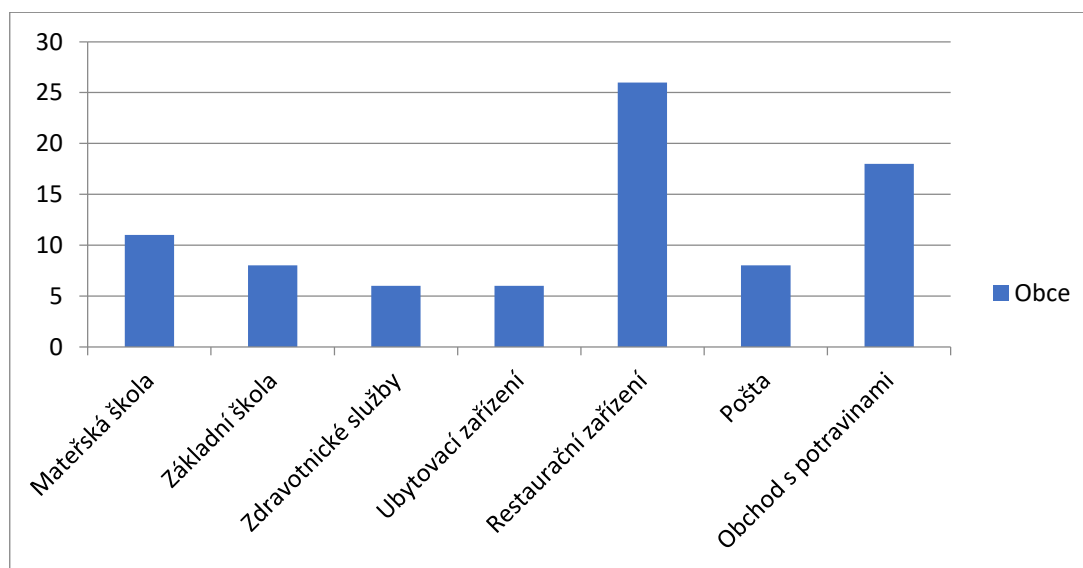
V oblasti vybraných služeb – vzdělávání, zdravotnictví, pohostinství, poštovních služeb a maloobchodu v obci Vlčí nebyla provedenou analýzou zjištěna žádná služba. Údaje získány na základě internetových zdrojů (viz metodika) a e-mailového dotazování (2020).

5 Celkové zhodnocení dostupnosti vybraných služeb

V SO ORP Přeštice je 27 obcí, ve kterých je dostupná alespoň 1 základní vybraná služba (viz graf č. 4). Ve 3 obcích se žádná vybraná služba nenachází (Bolkov, Radkovice a Vlčí). Jedná se o obce, které mají méně než 100 obyvatel. Nejvíce služeb nabízí město Přeštice, kde je větší dostupnost sledovaných služeb a tedy i možnost výběru mezi službami, zejména u restauračních zařízení a obchodů s potravinami. I obce Chlumčany, Merklín a Štěnovice jsou základními službami vybaveny poměrně dobře. V dalších obcích SO ORP Přeštice se nachází vždy alespoň 1 základní služba.

Ve většině obcí jsou restaurační zařízení. Ve více než polovině obcí jsou obchody s potravinami. Nejméně jsou obce vybaveny poštami, ubytovacími zařízeními a zdravotnickými službami. Porovnání obcí v SO ORP Přeštice podle počtu dostupných vybraných služeb je zpracováno v přehledné souhrnné tabulce (viz tabulka č. 28).

Graf č. 4: Počet obcí v SO ORP Přeštice s dostupnými vybranými službami

Zdroj: Vlastní zpracování na základě analýzy dostupnosti vybraných služeb v jednotlivých obcích (2020)

Tabulka č. 28: Porovnání obcí v SO ORP Přeštice podle počtu dostupných vybraných služeb

Obec	Počet obyv.	Počet vybraných dostupných služeb							Celkem v obci
		MŠ	ZŠ	Zdrav. služby	Ubyt. zař.	Rest. zař.	Pošta	Obchod s potrav.	
Bolkov	53								0
Borovy	234	1				1			2
Buková	231					1			1
Čížice	542					1		1	2
Dolce	296					1			1
Dolní Lukavice	980	1	1		2	2	1	2	9
Horní Lukavice	447				2	2		1	5
Horšice	433	1	1			1	1	1	5
Chlumčany	2382	1	1	7		2	1	3	15
Kbel	298					1			1
Lužany	668	1	1			1	1	1	5
Merklín	1191	1	1	5	2	2	1	4	16
Nebílovy	353			1		2			3
Netunice	196			1		1			2
Nezdice	215					1		1	2
Oplot	311	1				1			2
Otěšice	143							1	1
Předenice	234					1			1
Přeštice	7114	3	2	33	12	23	1	19	93
Příchovice	1080	1				1		2	4
Ptenín	199					1		1	2
Radkovice	96								0
Roupov	256				11	1		1	3
Řenče	937	1	1			3	1	1	7
Skašov	212					1		1	2
Soběkury	597					2		2	4
Štěnovice	2094	1	1	6	1	3	1	4	17
Týniště	45					1			1
Útušice	678					1		1	2
Vlčí	71								0
Celkem v SO ORP Přeštice	22586	13	9	53	20	58	8	47	208

Zdroj: Vlastní zpracování na základě analýzy dostupnosti vybraných služeb v jednotlivých obcích (2020)

5.1 Služby z oblasti vzdělávání

Na území SO ORP Přeštice je poskytováno předškolní a základní školní vzdělávání (viz obrázek č. 5).

Mateřských škol se na sledovaném území nachází celkem 13, V Přešticích jsou 3, ostatní obce mají po jedné mateřské škole.

Základních škol je na sledovaném území celkem 9. V Přešticích jsou 2 základní školy. Základní školy, kde žáci navštěvují pouze 1. stupeň, mají obce: Dolní Lukavice, Horšice, Lužany, Řenče a Přeštice – škola v místní části Skočice. Základní školy, kde je i 2. stupeň, jsou v obcích: Chlumčany, Merklín, Přeštice a Štěnovice (viz tabulka č. 29). Tyto obce mají více než 1000 obyvatel.

V SO ORP Přeštice jsou i 4 základní umělecké školy (Chlumčany – pobočka ZUŠ Dobřany, Štěnovice – pobočka ZUŠ Dobřany, Merklín – pobočka ZUŠ Stod, Přeštice) a 1 základní speciální škola (Merklín).

Téměř všechny školy v SO ORP Přeštice mají maximální kapacitu větší než je počet žáků, které v současnosti do škol docházejí (viz tabulka č. 29). Pouze v Chlumčanech je kapacita mateřské školy pokryta na 100 %. Dostupnost vybraných služeb v oblasti vzdělávání je v obcích, kde jsou umístěny základní školy, pokryta. Děti z obcí, kde není škola, využívají okolních škol podle spádových oblastí, v rámci dopravní dostupnosti a obslužnosti obce. Nejméně je naplněna kapacita mateřské školy v Příchovicích (73,7 %) a základní školy v Lužanech (30 %). Nejvíce je naplněna kapacita mateřské školy v Chlumčanech (100 %) a základní školy ve Štěnovicích (96 %).

Působení mateřských a základních škol má významnou roli na děti ve vytváření pozitivního vztahu k rodné obci a může mít vliv i na to, že se později neodstěhují.

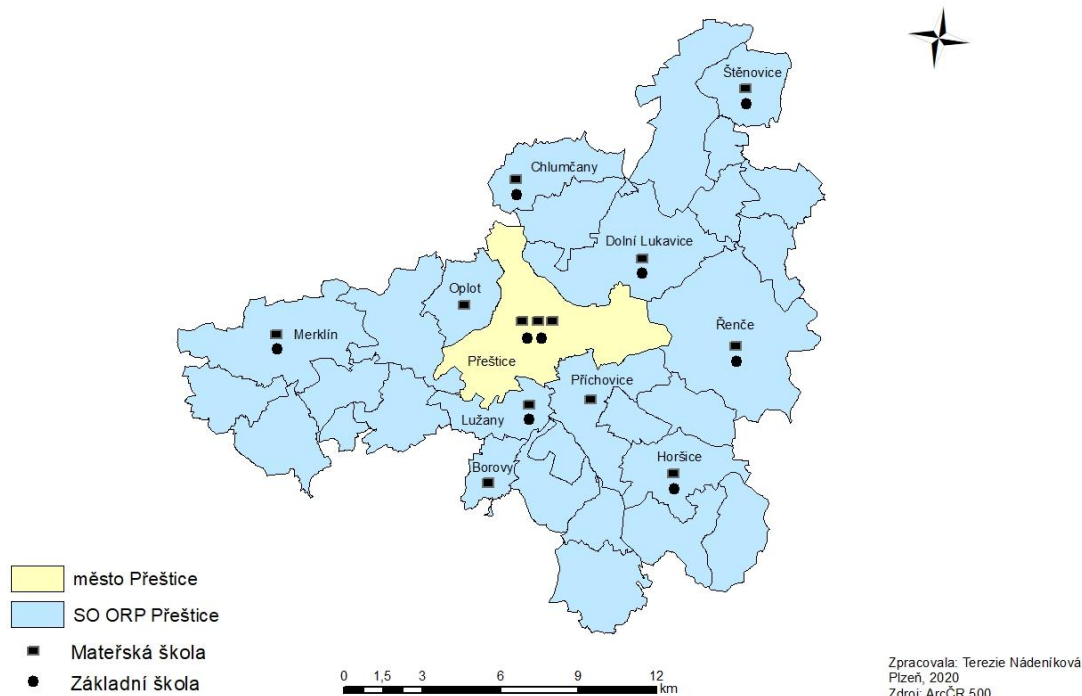
Středoškolské vzdělávání není na sledovaném území zajištěno. Střední škola ve městě Přeštice by byla přínosem pro vzdělanost obyvatel území. Přítomnost střední školy v blízkosti bydliště dává dětem větší šanci na získání středoškolského vzdělání a lepšího uplatnění v životě.

Tabulka č. 29: Kapacita MŠ a ZŠ a počty žáků v SO ORP Přeštice v roce 2019/20

Mateřská škola	Kapacita školy	Počet žáků	Naplnění kapacity školy v %
Borovy	28	26	92,9
Dolní Lukavice	56	53	94,6
Horšice	25	22	88
Chlumčany	75	75	100
Lužany	25	20	80
Merklín	85	76	89,4
Oplot	20	18	90
Přeštice - Dukelská	188	173	92
Přeštice - Gagarinova	84	83	98,8
Příchovice	38	28	73,7
Řenče	28	27	96,4
Skočice (Přeštice)	24	21	87,5
Štěnovice	159	144	90,6
Celkem	835	766	91,7
Základní škola	Kapacita školy	Počet žáků	Naplnění kapacity školy v %
Dolní Lukavice 1. - 5. r.	80	70	87,5
Horšice 1. - 5. r.	60	35	58,3
Chlumčany 1. - 9. r.	350	210	60
Lužany 1. - 5. r.	60	18	30
Merklín 1. - 9. r.	250	205	82
Přeštice 1. - 9. r.	1200	964	80,3
Řenče 1. - 5. r.	60	44	73,3
Skočice (Přeštice) 1. - 5. r.	60	28	46,7
Štěnovice 1. - 9. r.	500	480	96
Celkem	2620	2054	78,4

Zdroj: Vlastní zpracování dle MŠMT (2020) a Oficiálních stránek města Přeštice (2020)

Obrázek č. 5: Dostupnost základních služeb v SO ORP Přeštice – mateřské a základní školy

Zdroj: Vlastní zpracování v programu ArcGIS, dle dat ArcČR 500 (2020)

5.2 Služby z oblasti zdravotnictví

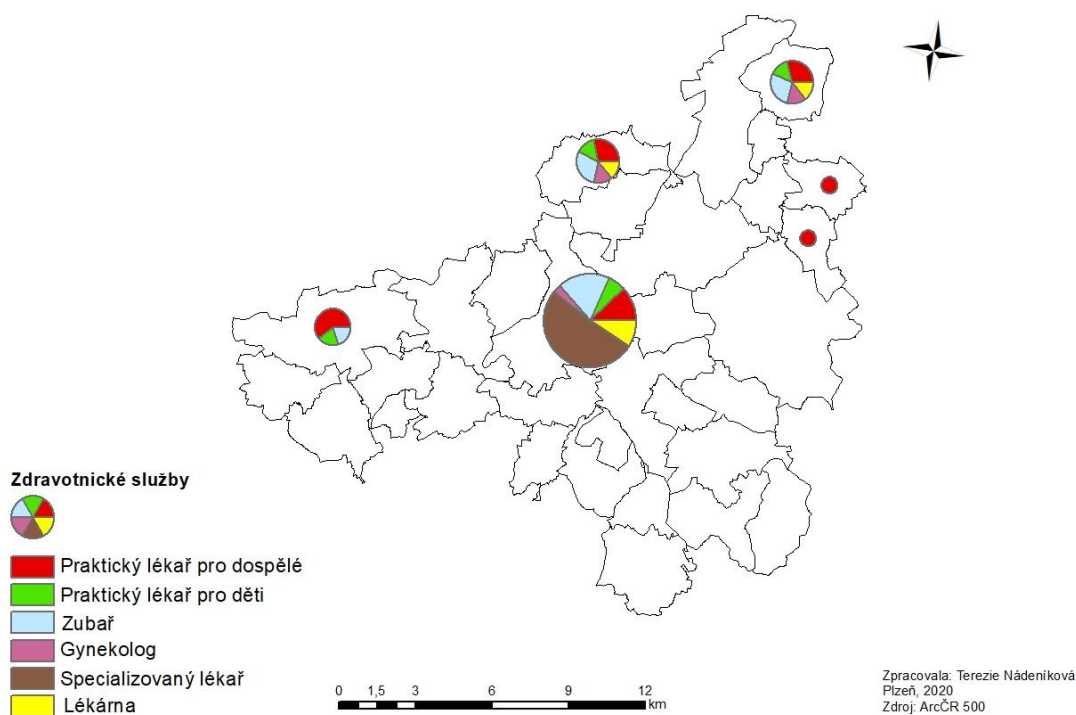
Na území SO ORP Přeštice jsou možnosti v oblasti zdravotnictví poměrně omezené. Zdravotnické služby jsou poskytovány pouze v 6 obcích – Chlumčanech, Merklíně, Nebíloveh, Netunicích, Přešticích a Štěnovicích (viz obrázek č. 6). Větší zdravotní střediska nalezneme v Chlumčanech, Merklíně a Štěnovicích. V Nebíloveh a Netunicích jsou pouze ordinace praktických lékařů. Nejlépe dostupné služby v oblasti zdravotnictví poskytují Přeštice, kde jsou i některé specializované lékařské služby.

Na území SO ORP Přeštice ordinuje 13 praktických lékařů (4 v Přešticích, 3 v Merklíně, 2 v Chlumčanech, 2 ve Štěnovicích, 1 v Nebíloveh a 1 v Netunicích).

Ordinací pro děti a dorost je na sledovaném území 5 (2 v Přešticích, další 2 v Chlumčanech, Merklíně a Štěnovicích), zubních lékařů je zde 11 (6 v Přešticích, 2 ve Štěnovicích, další 2 v Chlumčanech a 1 v Merklíně), gynekologické ordinace 3 (Chlumčany, Přeštice a Štěnovice). Na území SO ORP Přeštice se nachází 5 lékáren (3 v Přešticích a po jedné v Chlumčanech a Štěnovicích).

V Přešticích se nacházejí i další specializované ordinace – interní, oční, ortopedická, chirurgická, kožní, gastroenterologická, urologická, diabetologická, neurologická, mamografická, alergologická, plicní, onkologická, radiodiagnostická, otorinolaryngologická, ortodontická a psychiatrická (Národní registr poskytovatelů zdravotních služeb, 2020).

Obrázek č. 6: Dostupnost základních služeb v SO ORP Přeštice – zdravotnické služby

Zdroj: Vlastní zpracování v programu ArcGIS, dle dat ArcČR 500 (2020)

5.3 Služby z oblasti pohostinství

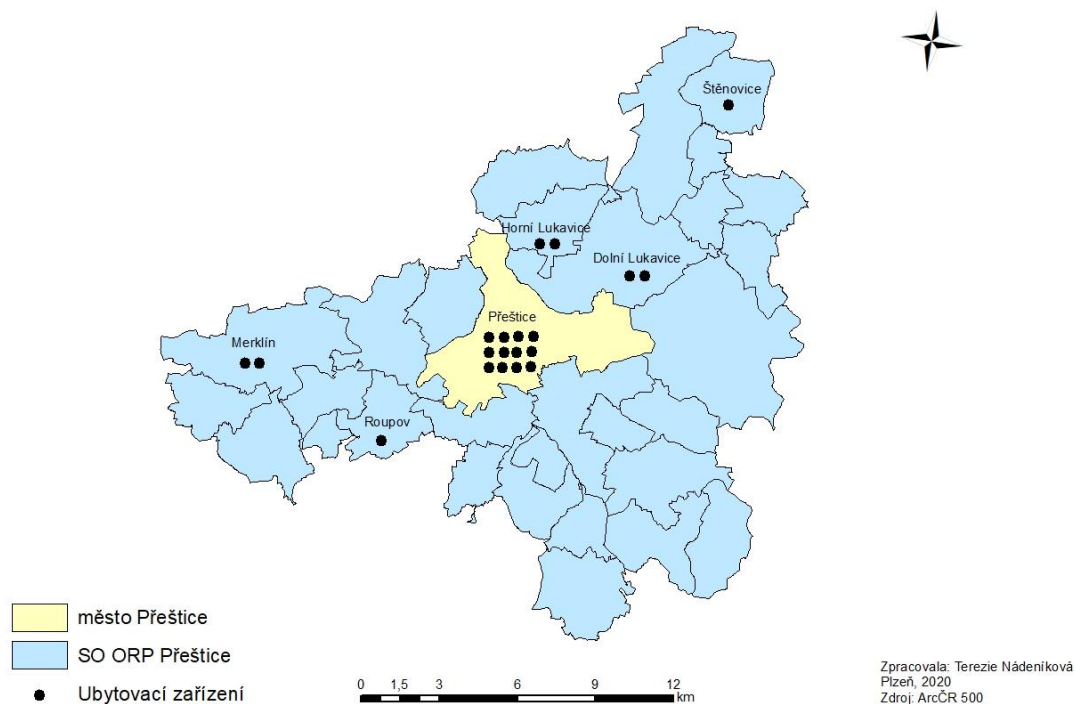
5.3.1 Ubytovací zařízení

Ubytovací zařízení jsou ve sledovaném území zastoupena v málo obcích. Možnost ubytování nabízí pouze 6 obcí v celém SO ORP Přeštice (viz obrázek č. 7). Jedná se o 20 ubytovacích zařízení, která se nacházejí v Přešticích (12), Dolních Lukavicích (2), Horních Lukavicích (2), Merklíně (2), Štěnovicích (1) a Roupově (1).

Ubytovací zařízení jsou pro obce důležitá hlavně z hlediska rozvoje turistiky. Jako příklad lze uvést obec Roupov, kde se nachází ekologické hospodářství Galloway farma s penzionem, který má kapacitu 20 lůžek. Takovéto moderní formy poskytování služeb

mohou být příkladem k následování pro další místní obyvatele, který může přispět k vyššímu ekonomickému rozvoji jednotlivých obcí.

Obrázek č. 7: Dostupnost základních služeb v SO ORP Přeštice – ubytovací zařízení

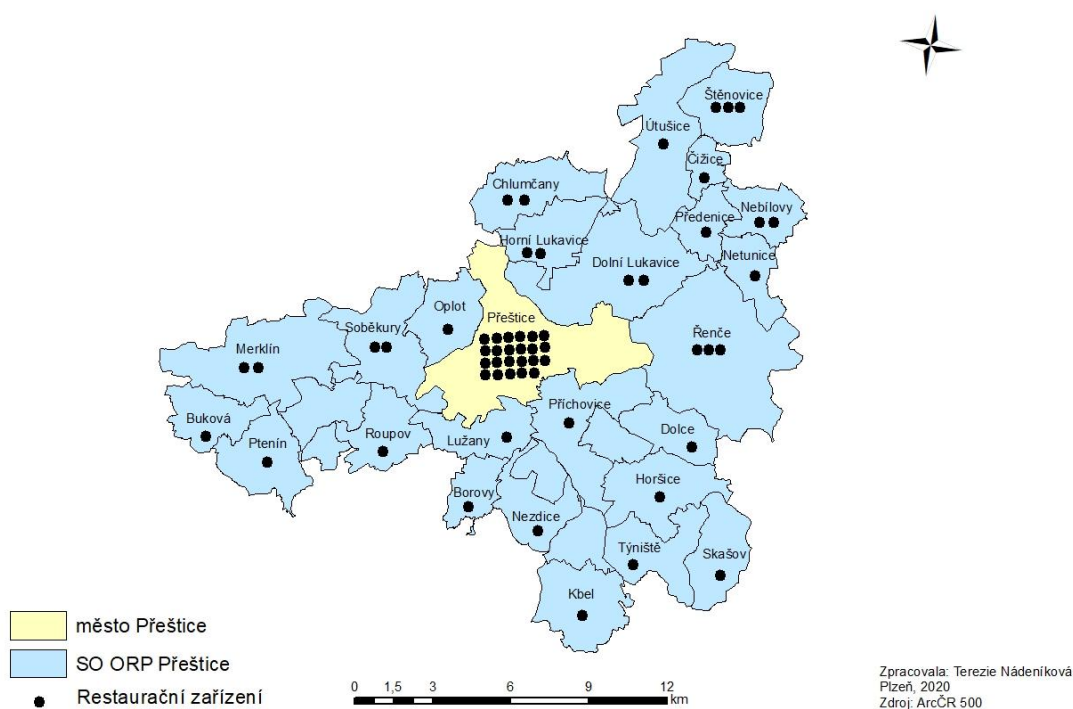
Zdroj: Vlastní zpracování v programu ArcGIS, dle dat ArcČR 500 (2020)

5.3.2 Restaurační zařízení

Restaurační zařízení se nachází ve 26 obcích (viz obrázek č. 8). Jedná se tedy o službu, která není pouze ve čtyřech obcích. Celkem se na území SO ORP Přeštice nachází 58 restauračních zařízení. Nejvíce restauračních zařízení poskytují Přeštice, a to 23, ve Šténovicích a Řenčích jsou 3, v Dolní Lukavici, Horní Lukavici, Chlumčanech, Merklíně, Nebílovech a Soběkurech je po 2 restauračních zařízeních. Ostatní obce mají 1 restaurační zařízení.

Důležitost existence restauračních zařízení spočívá v tom, že většinou zajišťují i kulturní život a umožňují setkávání obyvatel v obci.

Obrázek č. 8: Dostupnost základních služeb v SO ORP Přeštice – restaurační zařízení

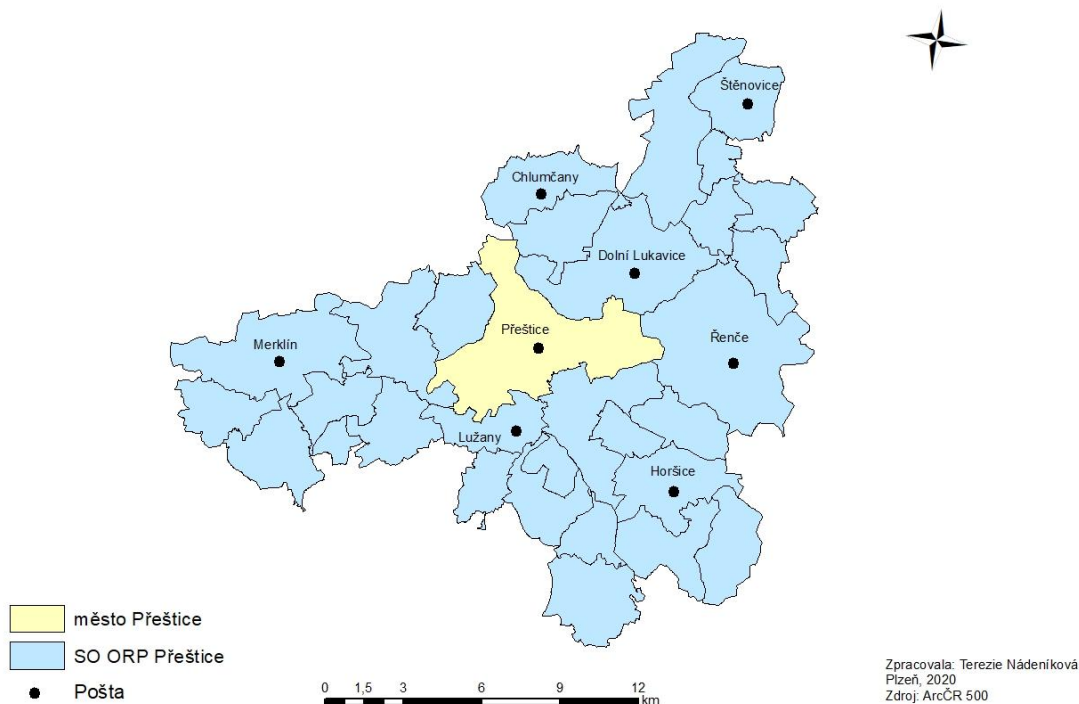
Zdroj: Vlastní zpracování v programu ArcGIS, dle dat ArcČR 500 (2020)

5.4 Poštovní služby

Na území SO ORP Přeštice má Česká pošta, s. p. celkem 8 poboček (viz obrázek č. 9). Pošta se nachází v Dolní Lukavici, Horšicích, Chlumčanech, Lužanech, Merklíně, Přešticích, Štěnovicích a Řeňčích.

Ve sledované oblasti jsou pošty poměrně vhodně územně rozmístěny, což je výhodné z hlediska dobré dostupnosti.

Obrázek č. 9: Dostupnost základních služeb v SO ORP Přeštice – pošty

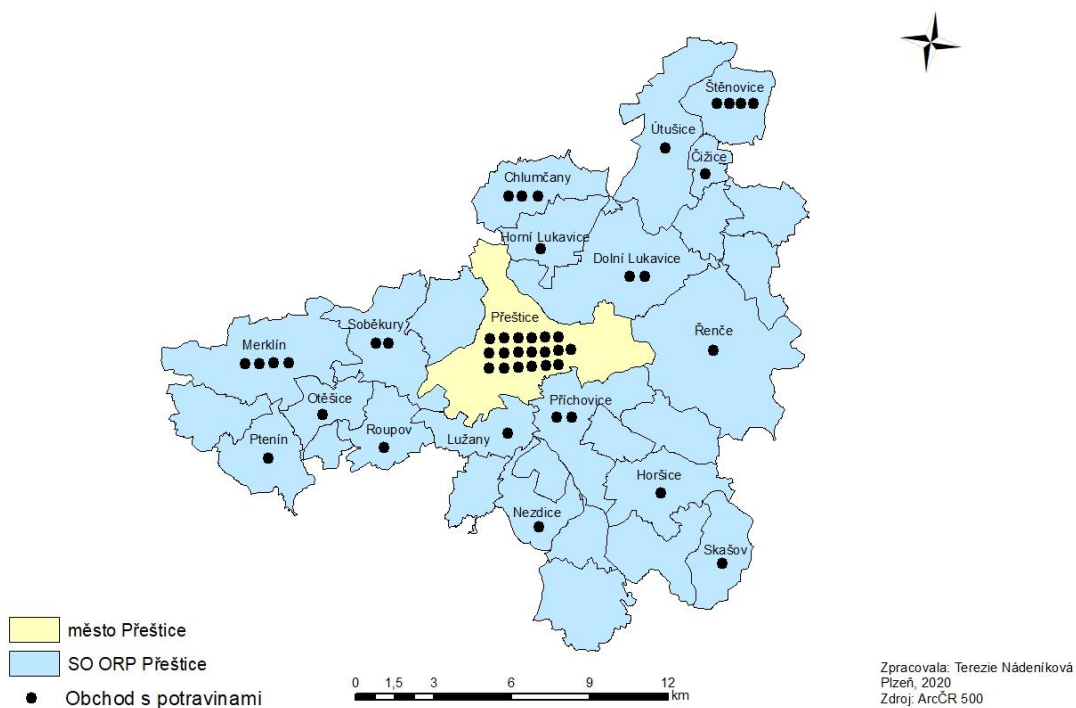
Zdroj: Vlastní zpracování v programu ArcGIS, dle dat ArcČR 500 (2020)

5.5 Služby s oblasti maloobchodu – obchody s potravinami

V SO ORP Přeštice se nachází celkem 47 obchodů s potravinami v 18 obcích (viz obrázek č. 10). Nejvíce takovýchto prodejen se nachází v Přešticích, a to 19. Ve Štěnovicích a Merklíně jsou 4 prodejny, Chlumčany mají 3 prodejny. Dolní Lukavice, Příchovice a Soběkury mají 2 prodejny, ostatní obce pak po 1 obchodě. Obchody s potravinami vůbec nejsou ve 12 obcích. Větší supermarkety se nacházejí pouze v Přešticích, a to supermarket Billa (prodejní plocha je 900 m²) a Penny Market (prodejní plocha je 1028 m²). V těchto supermarketech je širší sortiment smíšeného zboží. Ostatní obchody s potravinami nabízejí jen omezený sortiment smíšeného zboží, většinou se jedná o drogistické zboží. Ve 12 obcích obchod s potravinami zajišťují provozovny COOP.

Obchod s potravinami je pro obec velmi důležitý z hlediska zajištění základních potravin, zejména pro starší lidi, turisty, ale také jako místo pro setkávání a komunikaci obyvatel.

Obrázek č. 10: Dostupnost základních služeb v SO ORP Přeštice – obchody s potravinami

Zdroj: Vlastní zpracování v programu ArcGIS, dle dat ArcČR 500 (2020)

6 Dopravní dostupnost na území SO ORP Přeštice

Dostupnost služeb v obcích na území SO ORP Přeštice úzce souvisí s jejich dopravní dostupností. Každého obyvatele zajímá, jak daleko od místa bydliště je potřebná služba, kolik času na cestu potřebuje a kolik jej doprava bude stát. Podle těchto kritérií většinou určuje, kam pojedete a jak tam pojedete, co je pro něho nejvýhodnější. Území SO ORP Přeštice má hustou silniční síť pro dopravu osob autobusem nebo osobním automobilem, případně na motocyklu nebo jízdním kole. A dále je možnost využít k osobní dopravě ještě železnici, která vede přes toto území. Dopravní dostupnost služeb je vyhodnocena ve vztahu k městu Přeštice, které je pro uvedené obce administrativně–správním sídlem.

6.1 Silniční síť

Všechny obce v SO ORP Přeštice jsou propojeny silniční sítí. Silniční síť zde zahrnuje dálnici, silnice 1. třídy, 2. třídy, 3. třídy a ostatní (místní) komunikace.

Malý úsek dálnice D5 Praha–Rozvadov prochází v severní části územím obcí Útušice a Štěnovice. Nedaleko od obce Štěnovice se nachází dálniční tunel Valík.

Významnou silnicí sledovaného území je silnice 1. třídy I/27, která propojuje města Plzeň, Přeštice, Klatovy a Železná Ruda. Vede přes Chlumčany, Horní Lukavici, Dolní Lukavici, Přeštice, Lužany a Borovy. V její blízkosti souběžně vede jediná železniční trať na území SO ORP Přeštice.

Dosažitelnost obcí dále zajišťují zejména silnice 2. a 3. třídy. Silnice 2. třídy II/117 prochází obcí Skašov. Silnice II/178 prochází obcí Řenče. Silnice II/180 vede obcemi v severní části území (Útušice a Štěnovice). Silnice II/182 prochází obcemi Merklín, Otěšice, Roupov, Borovy a Kbel. Silnice II/183 vede přes obce Buková, Merklín, Soběkury, Přeštice, Řenče, Netunice a Nebílovy. Silnice II/230 prochází obcemi Soběkury, Oplot, Přeštice, Příchovice, Dolce, Horšice, Týniště a Skašov.

Silniční osobní doprava na sledovaném území je zajišťována hlavně autobusovou dopravou a soukromými osobními automobily. Minimálně jedna autobusová zastávka se nachází v každé obci.

V současné době jsou značené oficiální cyklotrasy vedeny v obcích SO ORP Přeštice po silničních komunikacích.

Podle Binka et al. (2010b, s. 19) v poslední době obecně dochází k budování komunikací pro cyklodopravu, protože jsou podporovány z národních a hlavně evropských dotačních zdrojů. Cyklostezky můžou oživit cestovní ruch a přispět k rozvoji obce.

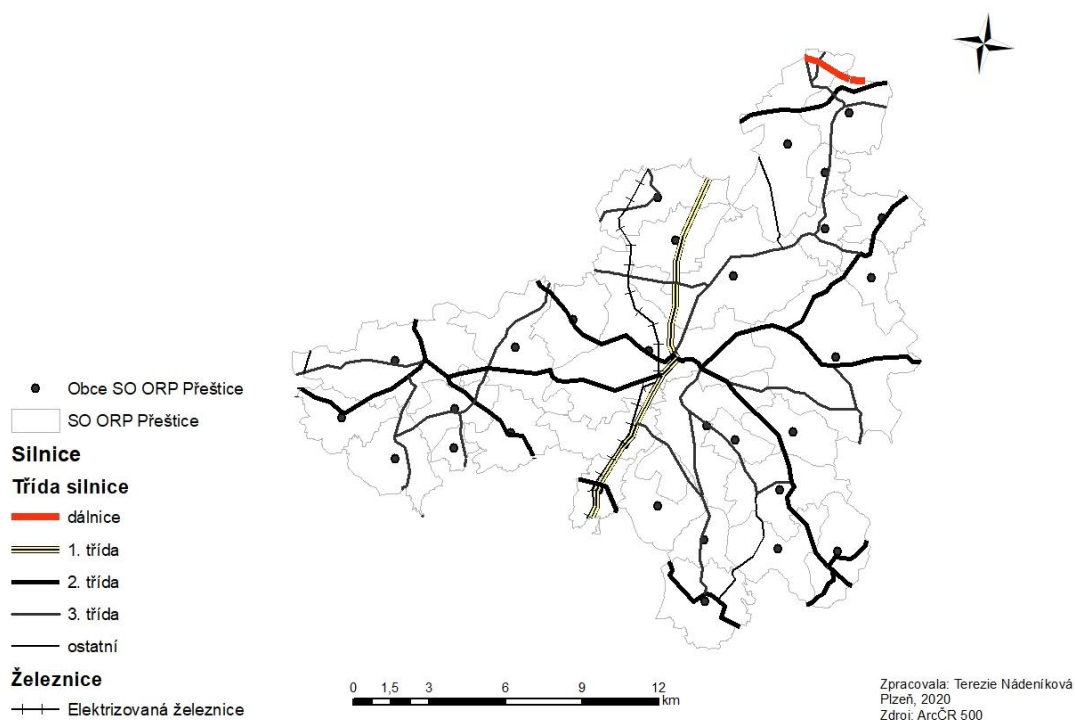
6.2 Železniční síť

Železniční síť není na území SO ORP Přeštice příliš rozvinutá. Prochází zde pouze jedna železniční trať, která spojuje města Plzeň, Přeštice, Klatovy a Železná Ruda a vede sledovanou oblastí pouze přes obce Chlumčany, Přeštice, Lužany a Borovy. Železnice, se zastávkami pouze ve čtyřech obcích, je ovšem dostupná, bez nějaké další navazující dopravy, jen malému počtu obyvatel území. Navazující doprava je zajištěna pouze ve městě Přeštice městskou hromadnou dopravou.

6.3 Analýza dopravní dostupnosti Přeštic z jednotlivých obcí

Území SO ORP Přeštice je protkáno hustou silniční sítí a jednou železniční tratí (viz obrázek č. 11), která zajišťuje dobré dopravní spojení mezi jednotlivými obcemi.

Obrázek č. 11: Komunikační síť v SO ORP Přeštice

Zdroj: Vlastní zpracování v programu ArcGIS, dle dat ArcČR 500 (2020)

Dopravní dostupnost služeb ve městě Přeštice z hlediska potřebného času pro jednotlivé obce je uvedena v následující tabulce (viz tabulka č. 30) pro dopravu automobilem, autobusem, vlakem a na silničním kole. Dále je v tabulce uveden počet přímých spojů veřejné dopravy jedoucích v pracovní dny. Současně je uveden v tabulce i potřebný čas dopravy automobilem, autobusem a vlakem z jednotlivých obcí do města Plzně (viz tabulka č. 30). Zejména obce v severní části SO ORP Přeštice jsou poměrně blízko k městu Plzeň, a tak pro obyvatele těchto obcí může být výhodnější vyhledat potřebné služby v Plzni, kde je i větší možnost volby, neboť v tomto velkém městě mohou být stejné služby přítomny i vícekrát.

U časových údajů v tabulce č. 30 pro auta a autobusy může být u některých obcí nelogicky odlišná časová dostupnost (např. Chlumčany–Přeštice autem 9 minut, autobusem 6 minut), která je způsobena tím, že není totožné místo nástupu v obci, údaje jsou takto vygenerovány portálem Mapy.cz.

Tabulka č. 30: Časová dostupnost měst s větším výběrem sledovaných služeb

Z obce	Časová dostupnost								
	do Přeštice						do Plzně		
	autem	busem	počet spojů	vlakem	počet spojů	na kole	autem	busem	vlakem
Bolkov	16 min	21 min	7	-	-	48 min	35 min	46 min	-
Borovy	7 min	7 min	12	6 min	13	23 min	26 min	38 min	34 min
Buková	18 min	24 min	0	-	-	60 min	37 min	57 min	-
Čižice	19 min	29 min	8	-	-	46 min	20 min	26 min	-
Dolce	6 min	19 min	9	-	-	20 min	25 min	37 min	-
Dolní Lukavice	6 min	5 min	15	-	-	14 min	19 min	18 min	-
Horní Lukavice	5 min	6 min	23	-	-	18 min	16 min	12 min	-
Horšice	10 min	22 min	11	-	-	26 min	30 min	42 min	-
Chlumčany	9 min	6 min	16	6 min	20	28 min	16 min	23 min	19 min
Kbel	15 min	18 min	7	-	-	40 min	34 min	52 min	-
Lužany	4 min	4 min	22	2 min	12	13 min	23 min	35 min	30 min
Merklín	13 min	26 min	10	-	-	45 min	32 min	43 min	-
Nebílovy	13 min	17 min	4	-	-	48 min	20 min	39 min	-
Netunice	12 min	14 min	4	-	-	42 min	23 min	42 min	-
Nezdice	8 min	7 min	2	-	-	23 min	26 min	41 min	-
Oplot	7 min	10 min	9	-	-	20 min	26 min	33 min	-
Otěšice	13 min	19 min	7	-	-	43 min	32 min	42 min	-
Předenice	14 min	11 min	8	-	-	34 min	25 min	41 min	-
Přeštice	-	-	-	-	-	-	22 min	29 min	27 min
Příchovice	4 min	7 min	18	-	-	7 min	23 min	38 min	-
Ptenín	18 min	24 min	7	-	-	55 min	37 min	52 min	-
Radkovice	6 min	11 min	9	-	-	18 min	26 min	31 min	-
Roupov	11 min	14 min	7	-	-	32 min	30 min	58 min	-
Řenče	9 min	15 min	5	-	-	26 min	28 min	28 min	-
Skašov	13 min	26 min	10	-	-	44 min	32 min	47 min	-
Soběkury	13 min	18 min	10	-	-	36 min	29 min	36 min	-
Štěnovice	15 min	25 min	8	-	-	57 min	16 min	21 min	-
Týniště	11 min	23 min	10	-	-	36 min	30 min	55 min	-
Útušice	14 min	31 min	8	-	-	66 min	12 min	16 min	-
Vlčí	12 min	15 min	7	-	-	29 min	31 min	49 min	-

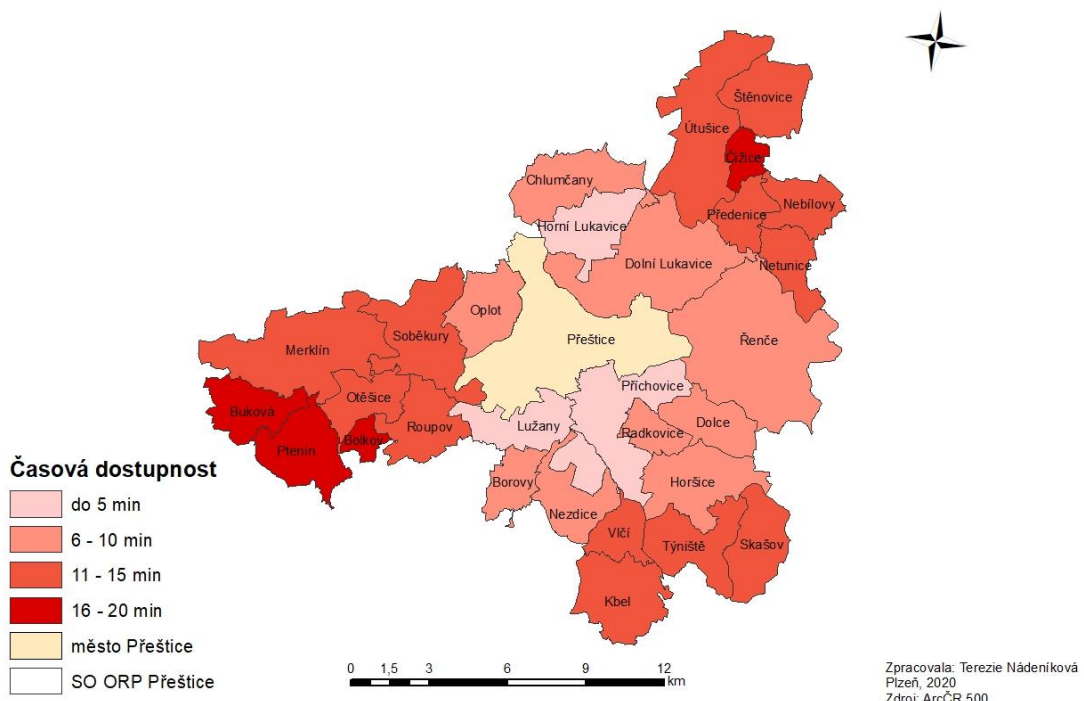
Zdroj: Vlastní zpracování dle iDOS.cz (2020) a Mapy.cz (2020)

6.3.1 Časová dostupnost z jednotlivých obcí do města Přeštice osobním automobilem

Osobním automobilem je možné se ze všech obcí sledovaného území dopravit do města Přeštice nejpozději do 20 minut (viz obrázek č. 12). Do 5 minut je časová dostupnost

z obcí Horní Lukavice, Lužany a Příchovice. Nejvíce času je potřeba k dojetí do Přeštic z obcí Bolkov, Buková, Čížice a Ptenín, a to téměř 20 minut. Největší výhodou této dopravy je časová nezávislost odjezdu přímo z místa bydliště a doprava až k místu služby a zpět. Odpadají tedy další časy potřebné k dosažení místa nástupu do veřejné dopravy.

Obrázek č. 12: Časová dostupnost z jednotlivých obcí do města Přeštic osobním automobilem

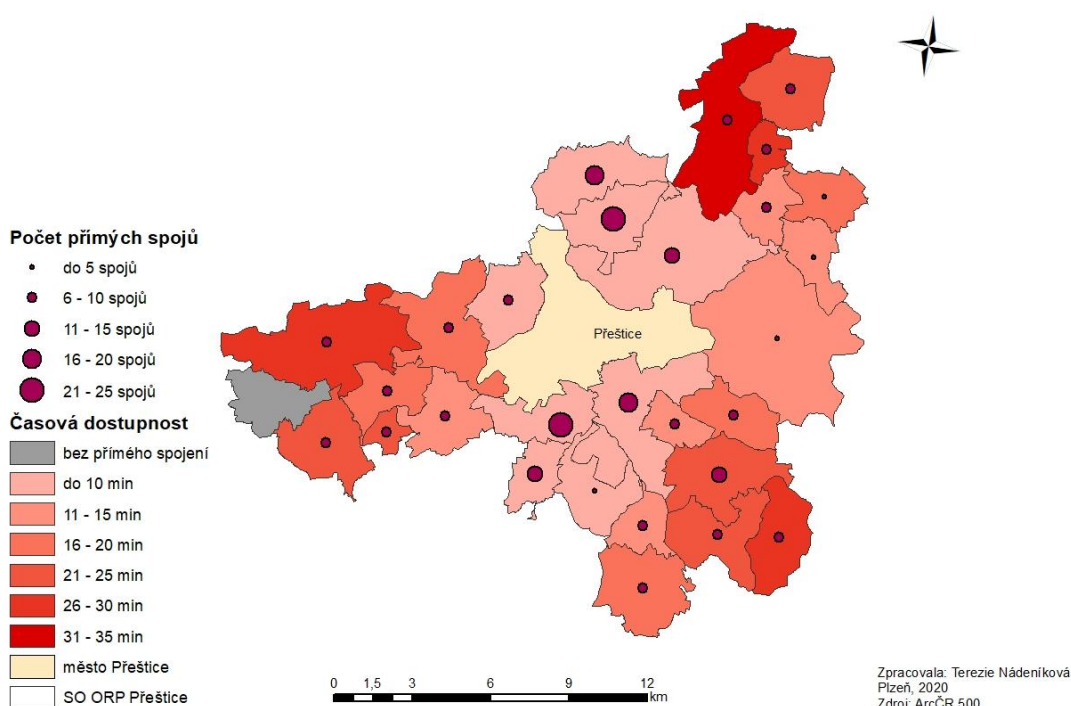
Zdroj: Vlastní zpracování v programu ArcGIS, dle dat ArcČR 500 (2020)

6.3.2 Časová dostupnost z jednotlivých obcí a počet přímých spojů do města Přeštic autobusem

Všechny uvedené obce mají zavedenu veřejnou autobusovou dopravu. Přímý spoj nejede jen z obce Buková (musí se přestoupit v Merklíně), z ostatních obcí je možné se dopravit autobusem do Přeštic přímým spojem (viz obrázek č. 13). Nejkratší doba jízdy autobusem trvá z obcí Borovy, Dolní Lukavice, Horní Lukavice, Chlumčany, Lužany, Nezdice, Oplot a Příchovice. Nejvíce času je potřeba na cestu z obce Útušice, a to 31 minut. Nevýhodou této dopravy je velká spotřeba času potřebná k dosažení služby. U jízdy autobusem je nutné se řídit jízdním řádem a k času vlastní jízdy autobusem je

nutné připočítávat ještě čas na cestu z místa bydliště na autobusovou zastávku, a pak na cestu od autobusu k místu služby v Přešticích a časy na zpáteční cestu. Doba návštěvy Přeštic je omezena jízdním řádem autobusu. Nejvíce přímých autobusových spojů jede v pracovní dny do Přeštic z obce Horní Lukavice – 23 spojů. Nejméně z obce Nezdice – 2 spoje (viz tabulka č. 30).

Obrázek č. 13: Časová dostupnost z jednotlivých obcí a počet přímých spojů do města Přeštic autobusem

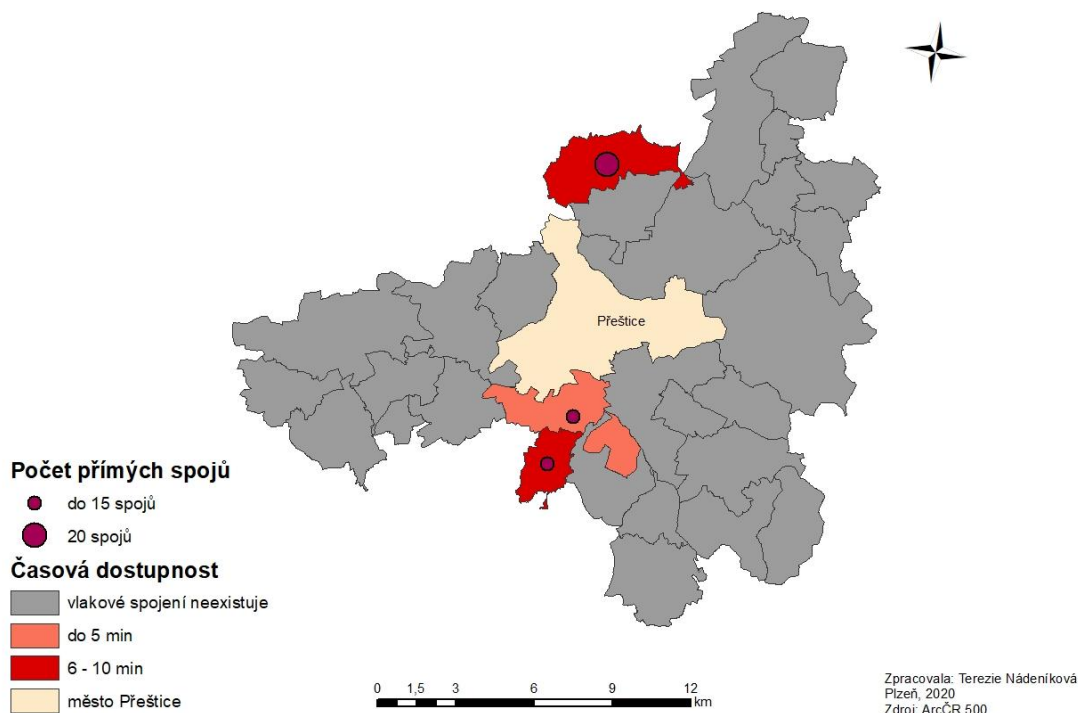
Zdroj: Vlastní zpracování v programu ArcGIS, dle dat ArcČR 500 (2020)

6.3.3 Časová dostupnost z jednotlivých obcí a počet přímých spojů do města Přeštic vlakem

Územím SO ORP Přeštic vede železniční trať pouze obcí Chlumčany, městem Přeštic, obcemi Lužany a Borovy (viz obrázek č. 14). Ostatní obce nemají možnost přímo využít železniční dopravu. Z obce Borovy a Chlumčany trvá jízda vlakem do Přeštic 6 minut a z obce Lužany 2 minuty. U časové dostupnosti vlakem platí ty samé nevýhody jako u dopravy autobusem. A také je nutné řídit se jízdním řádem a přičítají se navíc časy potřebné na cesty k vlaku a ke službě a pak zpět. Doba návštěvy Přeštic je omezena jízdním řádem vlaku. Další nevýhodou osobní dopravy po železnici je, že

obslouží jen malou část sledovaného území. Nejvíce vlaků jede v pracovní dny do Přeštic z obce Chlumčany – 20 spojů (viz tabulka č. 30).

Obrázek č. 14: Časová dostupnost z jednotlivých obcí a počet přímých spojů do města Přeštic vlakem

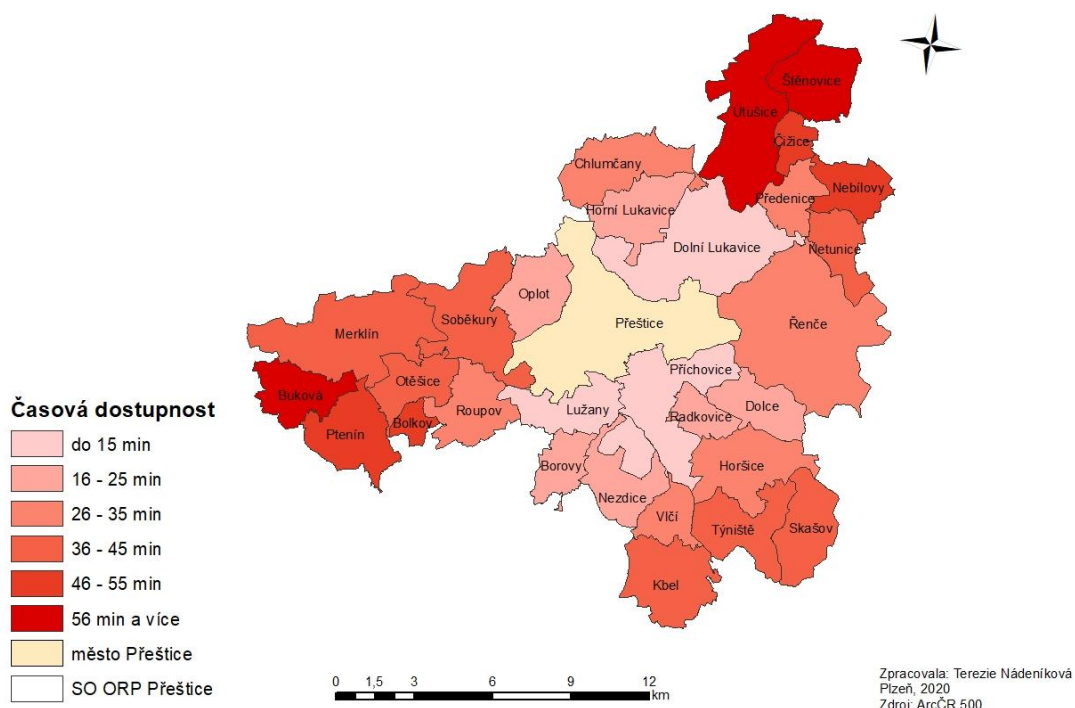

Zdroj: Vlastní zpracování v programu ArcGIS, dle dat ArcČR 500 (2020)

6.3.4 Časová dostupnost z jednotlivých obcí do města Přeštic na kole

V případě použití silničního kola by nejdéle trvala cesta 66 minut z obce Útušice (viz obrázek č. 15). Vzhledem k časové a fyzické náročnosti by možnost využívat dostupnosti služeb prostřednictvím silničního kola byla vhodná spíše jen pro cesty mezi sousedícími obcemi.

Obrázek č. 15: Časová dostupnost z jednotlivých obcí do města Přeštice na kole

Zdroj: Vlastní zpracování v programu ArcGIS, dle dat ArcČR 500 (2020)

Závěr

Na první pohled by se mohlo zdát, že situace je zcela jednoduchá – nedostatek kvalitních služeb nebo jejich úplná absence vyhání obyvatele z malých obcí do velkých měst, kde je velká nabídka nejrůznějších služeb a široké kulturní vyžití. Podrobným zkoumáním situace se však vynořuje mnoho faktorů, které ovlivňují život jednotlivých obyvatel a jejich rozhodování, kde je pro ně nejlepší žít.

Porovnáním vývoje počtu obyvatel bylo zjištěno, že v SO ORP Přeštice počet obyvatel pomalu, s výjimkou několika málo let trvale narůstal. Území se tedy nevytlidňuje (například ve prospěch blízkého velkého města Plzeň).

Z provedené analýzy vyplynulo potvrzení hypotézy, že dostupnost základních služeb v jednotlivých obcích SO ORP Přeštice je nedostatečná. Vyhodnocení současné situace ukázalo, že služby nejsou ve všech obcích zcela pokryty.

Ve třech obcích se nenachází žádná vybraná služba. Jedná se o malé obce do 100 obyvatel. Současně se ukázalo, že čím je obec větší, tím také narůstá počet vybraných základních služeb. Jedině město Přeštice má dostupné všechny vybrané základní služby.

Z provedené analýzy vyplynulo, že mateřské školy se nenachází v 19 obcích, to představuje celkem 63,3 % obcí v SO ORP Přeštice, základní školy se nenachází v 22 obcích (tj. 73,3 %), zdravotnické služby nejsou poskytovány ve 24 obcích (tj. 80 %), ubytovací zařízení se nenachází ve 24 obcích (tj. 80 %), restaurační zařízení se nenachází ve 4 obcích (tj. 13,3 %), poštovní služby se nenachází ve 22 obcích (tj. 73,3 %) a obchod s potravinami se nenachází ve 12 obcích (tj. 40 %).

V Přešticích je poměrně široký výběr sledovaných služeb, ale to neznamená, že jsou zastoupeny tak dostatečně a kvalitně, aby uspokojovaly v oblasti vybraných služeb všechny potřeby obyvatel. Zjištění, zda jsou obyvatelé se službami spokojeni, jde však nad rámec této práce.

Dopravní dostupnost je v SO ORP Přeštice zajištěna poměrně hustou dopravní sítí. Z hlediska času je nejvýhodnější doprava osobním automobilem. Pro jednotlivé obce je velice důležitá dopravní obslužnost veřejnou dopravou do města Přeštice. Téměř ze všech obcí jede do města Přeštice přímý autobusový spoj, kromě obce Buková. Nejvíce přímých spojů do města Přeštice jede v pracovní dny z obce Horní Lukavice – 23 spojů.

Současný rozvoj automobilismu představuje především pro mladé lidi jednodušší dostupnost služeb a také možnost dojíždět za prací z malých obcí do blízkých měst, kde je velký výběr služeb. V poslední době se projevují také nové možnosti obslužnosti obcí formou dovážkové služby a objednáváním služeb přes internet, tyto moderní služby by mohly být směrem pro další výzkum. Možná v budoucnosti ani nebude potřeba mít některé základní služby v obci zajištěny.

Možnost zlepšení dostupnosti základních služeb v obcích by mohlo přinést například účelné dotování některých základních služeb státem (např. dotace pojízdné prodejny). Obchody s potravinami jsou provozovány na komerčním principu a malé obce vzhledem k malému počtu obyvatel v současné době provozovatele neživí.

Území SO ORP Přeštice nepatří mezi atraktivní turistické lokality, přesto rostoucí zájem o cykloturistiku a agroturistiku a současně i budování sítí cyklostezek, by také mohl přinést rozvoj dalších služeb.

Provedený výzkum byl zpracováván v době koronavirové pandemie, která zapříčinila uzavření některých služeb. Tato situace může mít vliv na další vývoj služeb v obcích.

Služby budou i nadále vizitkou každé obce, proto je důležité, aby se zlepšovala jejich dostupnost a kvalita poskytování.

Seznam použitých zdrojů

- ARCDATA PRAHA (2020). ArcČR® 500. Dostupné 20. 4. 2020 z: <https://www.arcdata.cz/produkty/geograficka-data/arccr-500>
- Bernard, J., Kostelecký, T., Mikešová, R., Šafr, J., Šimon, M., Trlifajová, L., & Hurrle, J. (2018). Nic se tady neděje ...: Životní podmínky na periferním venkově. Praha, Česko: Sociologické nakladatelství (SLON) v koedici se Sociologickým ústavem AV ČR, v. v. i.
- Binek, J., Svobodová, H., Holeček, J., Příbylíková, A., Chabičovská, K., & Galvasová I. (2010a). Synergie ve venkovském prostoru: Přístupy k řešení problémů rozvoje venkovských obcí. Brno, Česko: GaREP.
- Binek, J., Svobodová, H., Chabičovská, K., Holeček, J., & Galvasová, I. (2010b). Rozvojové možnosti obcí. Praha, Česko: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR.
- Český statistický úřad (2007). Klasifikace ekonomických činností (CZ – NACE). Dostupné 20. 4. 2020 z: https://www.czso.cz/csu/czso/klasifikace_ekonomickyh_cinnosti_cz_nace
- Český statistický úřad: Krajská správa ČSÚ v Plzni (2019a). Počet obyvatel v obcích Plzeňského kraje k 1. 1. 2019. Dostupné 20. 4. 2020 z: <https://www.czso.cz/csu/xp/pocet-obyvatel-v-obcich-plzenskeho-kraje-k-1-1-2019>
- Český statistický úřad: Krajská správa ČSÚ v Plzni (2019b). SO ORP Přeštice: Vybrané ukazatele za SO ORP Přeštice - časová řada. Dostupné 20. 4. 2020 z: https://www.czso.cz/csu/xp/so_orp_prestice
- Český statistický úřad: Krajská správa ČSÚ v Plzni (2019c). Charakteristika SO ORP Přeštice. Dostupné 20. 4. 2020 z: <https://www.czso.cz/documents/11252/17888641/prestice.pdf/f570c2cf-ced0-4ce1-b965-b0edda9ac1d3?version=1.10>
- Hudeček, T., Žáková Z., Vondráková, A., Kufner, J., Voženílek, V., & Selníková, N. (2016). Atlas dopravní dostupnosti v České republice. Olomouc, Česko: Univerzita Palackého v Olomouci.
- IDOS.cz (2020). Dostupné 20. 4. 2020 z: <http://jizdnirady.idnes.cz/vlakyautobusymhdvse/spojeni/>
- Majerová, V., Herová, I., Hrabánková, M., Ježdíková, L., Kocmánková, L., Maříková, P., Pavlíková, G., Vajdová, Z., & Varvažovská, P. (2009). Český venkov 2008: Proměny venkova. Praha, Česko: ČZU.
- Mapy.cz (2020). Dostupné 20. 4. 2020 z <https://mapy.cz/zakladni?x=13.3167000&y=49.7000000&z=11>
- MŠMT (2020). Rejstřík škol a školských zařízení. Dostupné 20. 4. 2020 z: <https://rejstriky.msmt.cz/rejskol/>
- Národní registr poskytovatelů zdravotních služeb (2020). Pro veřejnost. Dostupné 20. 4. 2020 z: <https://nrpzs.uzis.cz/index.php?pg=vyhledavani-poskytovatele--pro-verejnost>
- Nielsen, N., Thuesen, A., & Hjalager, A. (2012). Service provision in rural areas Concepts from Vital Rural Area. Vital rural area. Dostupné 20. 4. 2020 z:

<http://www.vitalruralarea.eu/scientific-articles/238-service-provision-in-rural-areas-concepts-from-vital-rural-area>

Obec Horšice (2020). Historie obce Horšice. Dostupné 20. 4. 2020 z: <http://www.obec-horsice.cz/o-obci/historie-obce>

Obec Ptetín (2020). Dostupné 20. 4. 2020 z: <http://www.ptenin.cz/>

Oficiální stránka obce Čížice (2020). Historie. Dostupné 20. 4. 2020 z: <https://www.obec-cizice.cz/obec/historie/>

Oficiální stránka obce Dolní Lukavice (2020a). Dolní Lukavice. Dostupné 20. 4. 2020 z <http://www.dolni-lukavice.cz/obec/dolnolukavicko/historie-1/dolni-lukavice/>

Oficiální stránka obce Dolní Lukavice (2020b). Přírodní rezervace Zlín. Dostupné 20. 4. 2020 z: <http://www.dolni-lukavice.cz/obec/turistika/zajimava-mista-1/prirodni-rezervace-zlin/>

Oficiální stránka obce Chlumčany (2020). Historický vývoj obce 2020. Dostupné 20. 4. 2020 z: <https://www.obec-chlumcany.cz/obec/historie-a-soucasnost-obce/historicky-vyvoj-obce/>

Oficiální stránka obce Kbel (2020). Historie. Dostupné 20. 4. 2020 z: <https://www.obec-kbel.cz/obec/historie/>

Oficiální stránka obce Štěnovice (2020). Dostupné 20. 4. 2020 z: <https://www.stenovice.cz/>

Oficiální stránky města Přeštice (2020). Historie města. Dostupné 20. 4. 2020 z: <https://www.prestice-mesto.cz/mesto/o-meste/historie-mesta/>

Oficiální stránky obce Bolkov (2020). Dostupné 20. 4. 2020 z: <http://www.obec-bolkov.cz/>

Oficiální stránky obce Buková (2020). Historie. Dostupné 20. 4. 2020 z: <https://www.obec-bukova.cz/obec-221/historie/>

Oficiální stránky obce Buková (2020). Hostinec Ve škole. Dostupné 20. 4. 2020 z: <https://www.obec-bukova.cz/obec-221/hostinec-ve-skole-/>

Oficiální stránky obce Dolce (2020). Historie. Dostupné 20. 4. 2020 z: <https://www.obec-dolce.cz/obec/historie/>

Oficiální stránky obce Horní Lukavice (2020). Historie obce. Dostupné 20. 4. 2020 z: <http://www.horni-lukavice.cz/informace-o-obci/historie/>

Oficiální stránky obce Lužany (2020). Historie obce Lužany. Dostupné 20. 4. 2020 z: <http://www.obec-luzany.cz/informace-o-obci-luzany/historie/>

Oficiální stránky obce Merklín (2020). Merklín. Dostupné 20. 4. 2020 z: <http://www.merklin.cz/zakladni-informace/>

Oficiální stránky obce Nebílovy (2020). Historie obce. Dostupné 20. 4. 2020 z <http://www.obecnebilovy.cz/obec-125/informace-o-obci/historie/>

Oficiální stránky obce Netunice (2020). Historie obce Netunice. Dostupné 20. 4. 2020 z <http://www.netunice.cz/o-netunicich/historie/>

Oficiální stránky obce Nezdice (2020). Dostupné 20. 4. 2020 z: <https://www.obec-nezdice.cz/>

Oficiální stránky obce Oplot (2020). Historie obce Oplot. Dostupné 20. 4. 2020 z: <http://www.oplot.cz/informace-o-obci/historie/>

Oficiální stránky obce Otěšice (2020). Historie obce. Dostupné 20. 4. 2020 z: <http://www.otesice.cz/informace-o-obci/historie/z-minulosti/>

Oficiální stránky obce Předenice (2020). Dostupné 20. 4. 2020 z: <http://www.predenice.cz/>

Oficiální stránky obce Příchovice (2020). Dostupné 20. 4. 2020 z: <https://www.prichovice.cz/>

Oficiální stránky obce Radkovice (2020). Dostupné 20. 4. 2020 z: <https://www.radkovice.cz/>

Oficiální stránky obce Roupov (2020). Dostupné 20. 4. 2020 z: <http://www.obec-roupov.cz/>

Oficiální stránky obce Skašov (2020). Historie obce Skašov. Dostupné 20. 4. 2020 z: <http://www.skasov.cz/informace-o-obci/historie/>

Oficiální stránky obce Soběkury (2020). Dostupné 20. 4. 2020 z: <https://www.sobekury.cz/>

Oficiální stránky obce Týniště (2020). Dostupné 20. 4. 2020 z: <http://www.obec-tyniste.cz/>

Oficiální stránky obce Útušice (2020). Útušice. Dostupné 20. 4. 2020 z: <https://www.utusice.cz/utusice/informace-o-obci/historie/>

Oficiální stránky obce Vlčí (2020). Historie obce. Dostupné 20. 4. 2020 z: <http://www.obec-vlci.cz/obec-7/historie/>

PoštaOnline (2020). Vyhledávání poboček. Dostupné 20. 4. 2020 z: <https://www.postaonline.cz/vyhledat-pobocku>

Přeštice oficiální stránky města (2020). Odbor školství, vnitřních věcí a památkové péče. Dostupné 20. 4. 2020 z: <https://www.prestice-mesto.cz/mestsky-urad/struktura-uradu/odbory-a-oddeleni/odbor-skolstvi-vnitrnich-veci-a-pamatkove-pece/>

Strategický rozvojový plán města Přeštice 2018 – 2024: Analytická část (2017). Dostupné 20. 4. 2020 z: https://www.prestice-mesto.cz/mesto/rozvojove-plany-a-projekty/strategicky-rozvojovy-plan/?per_page=60&search=&kateg=0&sort=0

Svobodová, H., Konečný, O., Binek, J., Chabičovská, K., Holeček, J., Galvasová, I., Věžník, A., & Hynek, A. (2011). Synergie ve venkovském prostoru. Brno, Česko: GaREP.

Toušek, V., Kunc, J., Vystoupil, J., Daněk, P., Klapka, P., Mulíček, O., Szczyrba, Z., Seidenglanz, D., Tonev, P., Vančura, M., Věžník, A., & Viturka, M. (2008). Ekonomická a sociální geografie. Plzeň, Česko: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s. r. o.

Územní studie krajiny SO ORP PŘEŠTICE: NÁVRH (2018). Plzeň. Dostupné 20. 4. 2020 z: https://www.prestice-mesto.cz/e_download.php?file=data/editor/218cs_21.pdf&original=%C3%9ASK%20P%C5%99e%C5%A1tice%20n%C3%A1vrh.pdf

Zákony pro lidi (2020). Vyhláška č. 388/2004 Sb., kterou se mění vyhláška č. 388/2002 Sb., o stanovení správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem a správních obvodů obcí s rozšířenou působností. Dostupné 20. 4. 2020 z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-388>

Zákony pro lidi (2020). Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení). Dostupné 20. 4. 2020 z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>

Zákony pro lidi (2020). Zákon č. 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě cestujících a o změně dalších zákonů. Dostupné 20. 4. 2020 z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2010-194>

Zákony pro lidi (2020). Zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem a stanovení obcí s rozšířenou působností. Dostupné 20. 4. 2020 z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-314>

Západočeské konzumní družstvo Plzeň (2019). Provozovny. Dostupné 20. 4. 2020 z <http://www.coopplzen.cz/index.php?page=provozovny>

Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Dostupnost vybraných služeb v obci Borovy	27
Tabulka č. 2: Dostupnost vybraných služeb v obci Buková.....	28
Tabulka č. 3: Dostupnost vybraných služeb v obci Čížice	29
Tabulka č. 4: Dostupnost vybraných služeb v obci Dolce.....	29
Tabulka č. 5: Dostupnost vybraných služeb v obci Dolní Lukavice	30
Tabulka č. 6: Dostupnost vybraných služeb v obci Horní Lukavice	30
Tabulka č. 7: Dostupnost vybraných služeb v obci Horšice.....	31
Tabulka č. 8: Dostupnost vybraných služeb v obci Chlumčany.....	32
Tabulka č. 9: Dostupnost vybraných služeb v obci Kbel	33
Tabulka č. 10: Dostupnost vybraných služeb v obci Lužany	33
Tabulka č. 11: Dostupnost vybraných služeb v obci Merklín	34
Tabulka č. 12: Dostupnost vybraných služeb v obci Nebílovy	35
Tabulka č. 13: Dostupnost vybraných služeb v obci Netunice.....	36
Tabulka č. 14: Dostupnost vybraných služeb v obci Nezdice	36
Tabulka č. 15: Dostupnost vybraných služeb v obci Oplot	37
Tabulka č. 16: Dostupnost vybraných služeb v obci Otěšice	37
Tabulka č. 17: Dostupnost vybraných služeb v obci Předenice	38
Tabulka č. 18: Dostupnost vybraných služeb ve městě Přeštice	39
Tabulka č. 19: Dostupnost vybraných služeb v obci Příchovice	40
Tabulka č. 20: Dostupnost vybraných služeb v obci Ptenín	40
Tabulka č. 21: Dostupnost vybraných služeb v obci Roupov.....	41
Tabulka č. 22: Dostupnost vybraných služeb v obci Řenče	42
Tabulka č. 23: Dostupnost vybraných služeb v obci Skašov.....	42
Tabulka č. 24: Dostupnost vybraných služeb v obci Soběkury	43

Tabulka č. 25: Dostupnost vybraných služeb v obci Štěnovice.....	44
Tabulka č. 26: Dostupnost vybraných služeb v obci Týniště.....	45
Tabulka č. 27: Dostupnost vybraných služeb v obci Útušice	45
Tabulka č. 28: Porovnání obcí v SO ORP Přeštice podle počtu dostupných vybraných služeb.....	48
Tabulka č. 29: Kapacita MŠ a ZŠ a počty žáků v SO ORP Přeštice v roce 2019/20.....	50
Tabulka č. 30: Časová dostupnost měst s větším výběrem sledovaných služeb	60

Seznam grafů

Graf č. 1: Vývoj počtu obyvatel v SO ORP Přeštice mezi lety 2001–2018	25
Graf č. 2: Přirozená měna v SO ORP Přeštice mezi lety 2001–2018.....	26
Graf č. 3: Migrace z a do SO ORP Přeštice mezi lety 2001–2018.....	26
Graf č. 4: Počet obcí v SO ORP Přeštice s dostupnými vybranými službami.....	47

Seznam obrázků

Obrázek č. 1: Poloha SO ORP Přeštice v rámci České republiky.....	20
Obrázek č. 2: Poloha SO ORP Přeštice v rámci Plzeňského kraje	21
Obrázek č. 3: Obce v SO ORP Přeštice	22
Obrázek č. 4: Počet obyvatel v obcích SO ORP Přeštice podle velikostních skupin k 1. 1. 2019.....	24
Obrázek č. 5: Dostupnost základních služeb v SO ORP Přeštice – mateřské a základní školy	51
Obrázek č. 6: Dostupnost základních služeb v SO ORP Přeštice – zdravotnické služby	52
Obrázek č. 7: Dostupnost základních služeb v SO ORP Přeštice – ubytovací zařízení..	53
Obrázek č. 8: Dostupnost základních služeb v SO ORP Přeštice – restaurační zařízení	54
Obrázek č. 9: Dostupnost základních služeb v SO ORP Přeštice – pošty	55
Obrázek č. 10: Dostupnost základních služeb v SO ORP Přeštice – obchody s potravinami.....	56
Obrázek č. 11: Komunikační síť v SO ORP Přeštice.....	58
Obrázek č. 12: Časová dostupnost z jednotlivých obcí do města Přeštice osobním automobilem.....	61
Obrázek č. 13: Časová dostupnost z jednotlivých obcí a počet přímých spojů do města Přeštice autobusem.....	62
Obrázek č. 14: Časová dostupnost z jednotlivých obcí a počet přímých spojů do města Přeštice vlakem	63
Obrázek č. 15: Časová dostupnost z jednotlivých obcí do města Přeštice na kole	64

Seznam příloh

Příloha A: Vývoj počtu obyvatel v SO ORP Přeštice mezi lety 2001–2018

Příloha B: Přirozená měna v SO ORP Přeštice mezi lety 2001–2018

Příloha C: Migrace z a do SO ORP Přeštice mezi lety 2001–2018

Příloha D: Radnice v Přešticích – sídlo SO ORP Přeštice

Příloha E: Mateřská a základní škola v Lužanech

Příloha F: Zdravotní středisko v Merklíně

Příloha G: Hostinský pivovar U Bizona v Čížicích

Příloha H: Ubytovna Diamond Floor ve Štěnovicích

Příloha CH: Galloway Farma a Pension Country Relax v Roupově

Příloha I: Pošta v Dolní Lukavici

Příloha J: Obchod s potravinami v Otěšicích

Příloha K: Obchod s potravinami (Penny Market) v Přešticích

Příloha L: Obchod s potravinami (Billa) v Přešticích

Příloha A: Vývoj počtu obyvatel v SO ORP Přeštice mezi lety 2001–2018

Rok	Počet obyvatel
2001	19 963
2002	20 041
2003	20 032
2004	20 235
2005	20 416
2006	20 609
2007	21 027
2008	21 453
2009	21 859
2010	21 938
2011	22 147
2012	22 203
2013	22 185
2014	22 200
2015	22 206
2016	22 232
2017	22 486
2018	22 586

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ (2019b)

Příloha B: Přirozená měna v SO ORP Přeštice mezi lety 2001–2018

Rok	Narození	Zemřelí
2001	176	207
2002	204	221
2003	165	221
2004	184	212
2005	206	193
2006	215	175
2007	218	180
2008	240	218
2009	240	214
2010	227	197
2011	212	210
2012	209	224
2013	169	217
2014	228	216
2015	206	224
2016	206	237
2017	247	217
2018	228	228

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ (2019b)

Příloha C: Migrace z a do SO ORP Přeštice mezi lety 2001–2018

Rok	Přistěhovalí	Vystěhovalí
2001	343	301
2002	399	304
2003	393	346
2004	464	233
2005	484	316
2006	531	378
2007	751	371
2008	781	377
2009	759	379
2010	488	439
2011	516	465
2012	401	330
2013	447	417
2014	423	420
2015	458	434
2016	479	331
2017	495	362
2018	521	421

Zdroj: Vlastní zpracování dle ČSÚ (2019b)

Příloha D: Radnice v Přešticích – sídlo SO ORP Přeštice

Zdroj: Vlastní fotografie (2020)

Příloha E: Mateřská a základní škola v Lužanech

Zdroj: Vlastní fotografie (2020)

Příloha F: Zdravotní středisko v Merklíně

Zdroj: Vlastní fotografie (2020)

Příloha G: Hostinský pivovar U Bizona v Čížicích

Zdroj: Vlastní fotografie (2020)

Příloha H: Ubytovna Diamond Floor ve Štěnovicích

Zdroj: Vlastní fotografie (2020)

Příloha CH: Galloway Farma a Pension Country Relax v Roupově

Zdroj: Vlastní fotografie (2020)

Příloha I: Pošta v Dolní Lukavici

Zdroj: Vlastní fotografie (2020)

Příloha J: Obchod s potravinami v Otěšicích

Zdroj: Vlastní fotografie (2020)

Příloha K: Obchod s potravinami (Penny Market) v Přešticích

Zdroj: Vlastní fotografie (2020)

Příloha L: Obchod s potravinami (Billa) v Přešticích

Zdroj: Vlastní fotografie (2020)

Abstrakt

Nádeníková, T. (2020). *Dostupnost základních služeb v SO ORP Přeštice* (Bakalářská práce), Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta ekonomická, Česko.

Klíčová slova: služby, dostupnost služeb, dopravní dostupnost, obec, SO ORP Přeštice (správní obvod obce s rozšířenou působností Přeštice)

Bakalářská práce se zabývá dostupností základních služeb v SO ORP Přeštice. Analyzuje a vyhodnocuje dostupnost vybraných základních služeb v jednotlivých obcích a dopravní dostupnost na území SO ORP Přeštice. Důvodem analýzy bylo zjištění aktuálního stavu počtu služeb v jednotlivých obcích s ohledem na počet obyvatel. Analýza zahrnuje služby z oblasti vzdělávání, zdravotnictví, pohostinství, maloobchodu a poštovní služby. Služby jsou důležité pro celkový rozvoj obcí a jejich dostupnost určuje každodenní život obyvatel. Současně kvalita poskytovaných služeb, vzhled budov, kde se poskytují a pěkné prostředí, ukazuje na vyspělost obce a přispívá ke spokojenosti obyvatel.

Abstract

Nádeníková, T. (2020). *Accessibility of basic services in the administrative unit of the municipality with extended powers in Přeštice* (Bachelor Thesis). University of West Bohemia, Faculty of Economics, Czech Republic.

Key words: services, accessibility of services, transport accessibility, municipality, SO ORP Přeštice (the administrative unit of the municipality with extended powers in Přeštice)

The bachelor's thesis concerns with the accessibility of basic services in SO ORP Přeštice. It analyses and evaluates the accessibility of selected basic services in individual municipalities and transport accessibility in the SO ORP Přeštice area. The analysis was made to ascertain the current number of services in individual municipalities in relation to the number of inhabitants. The analysis covers education and healthcare services, services of the hospitality industry, retail and postal services. Services are important for the overall development of the municipalities and their accessibility determines the everyday life of the inhabitants. At the same time, the quality of the services, the appearance of the buildings in which the services are provided, and a pleasant environment indicate the level of development of the municipality and contributes to the contentment of the inhabitants.